

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ

YASAMA DÖNEMİ

27

YASAMA YILI

3

SIRA SAYISI: 117

Malatya Milletvekili Bülent Tüfenkci ile 74 Milletvekilinin Ödeme ve Menkul Kıymet Mutabakat Sistemleri, Ödeme Hizmetleri ve Elektronik Para Kuruluşları Hakkında Kanun ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi (2/2272) ile Plan ve Bütçe Komisyonu Raporu

Not: Bu Sıra Sayısına; elektronik ortamda

“http://www.tbmm.gov.tr/develop/owa/sirasayi_sd.sorgu_baslangic” internet adresindeki sorgu sayfası üzerinden erişilebilmektedir.

İÇİNDEKİLER

Sayfa

• 2/2272 Esas Numaralı Teklifin

- TBMM Başkanlığına Sunuş Yazısı 4
- Katılma Yazıları.....6
- Genel Gerekçesi 7
- Madde Gerekçeleri 7

• Plan ve Bütçe Komisyonu Raporu 11

• Muhalefet Şerhleri.....17

• Teklif Metni.....29

• Plan ve Bütçe Komisyonunun Kabul Ettiği Metin.....29

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Ödeme ve Menkul Kıymet Mutabakat Sistemleri, Ödeme Hizmetleri ve Elektronik Para Kuruluşları Hakkında Kanun ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifimiz ve gerekçesi ekte sunulmaktadır.

Gereğini arz ederiz.

<i>Bülent Tüfenkci</i>	<i>Tamer Dağlı</i>	<i>Sami Çakar</i>
Malatya	Adana	Kocaeli
<i>Mustafa Ataş</i>	<i>Mücahit Durmuşoğlu</i>	<i>Ekrem Çelebi</i>
İstanbul	Osmaniye	Ağrı
<i>Ali Cumhur Taşkın</i>	<i>İsmail Kaya</i>	<i>Süleyman Karaman</i>
Mersin	Osmaniye	Erzincan
<i>İsmail Tamer</i>	<i>Ahmet Zenbilci</i>	<i>Metin Yavuz</i>
Kayseri	Adana	Aydın
<i>Mehmet Erdoğan</i>	<i>İffet Polat</i>	<i>Semiha Ekinci</i>
Gaziantep	İstanbul	Sivas
<i>Yusuf Başer</i>	<i>Derya Bakkak</i>	<i>Tahir Akyürek</i>
Yozgat	Gaziantep	Konya
<i>Orhan Kırçalı</i>	<i>Yusuf Ziya Yılmaz</i>	<i>Ahmet Çolakoğlu</i>
Samsun	Samsun	Zonguldak
<i>Abdullah Nejat Koçer</i>	<i>İbrahim Aydın</i>	<i>Kemal Çelik</i>
Gaziantep	Antalya	Antalya
<i>Rıza Posacı</i>	<i>Mustafa Canbey</i>	<i>Hasan Çilez</i>
Aydın	Balıkesir	Amasya
<i>Ahmet Kılıç</i>	<i>Mustafa Arslan</i>	<i>Salih Cora</i>
Bursa	Tokat	Trabzon
<i>Zafer Işık</i>	<i>Mehmet Sait Kirazoğlu</i>	<i>Bekir Kuvvet Erim</i>
Bursa	Gaziantep	Aydın
<i>Zehra Taşkesenlioğlu Ban</i>	<i>Osman Nuri Gülaçar</i>	<i>Osman Ören</i>
Erzurum	Van	Siirt

<i>Hacı Turan</i>	<i>Mehmet Uğur Gökğöz</i>	<i>Abdullah Doğru</i>
Ankara	Isparta	Adana
<i>Orhan Yegin</i>	<i>Zülfü Demirbağ</i>	<i>Tülay Kaynarca</i>
Ankara	Elazığ	İstanbul
<i>Canan Kalsın</i>	<i>Mustafa Demir</i>	<i>Ahmet Uzer</i>
İstanbul	İstanbul	Gaziantep
<i>Jülide İskenderoğlu</i>	<i>Muhammet Müfit Aydın</i>	<i>Cemil Yaman</i>
Çanakkale	Bursa	Kocaeli
<i>Emrullah İşler</i>	<i>Mustafa Levent Karahocagil</i>	<i>Ramazan Can</i>
Ankara	Amasya	Kırıkkale
<i>Ahmet Sami Ceylan</i>	<i>Fuat Köktaş</i>	<i>İsmail Güneş</i>
Çorum	Samsun	Uşak
<i>Emine Zeybek</i>	<i>İbrahim Yurdunuseven</i>	<i>Muhammed Fatih Toprak</i>
Kocaeli	Afyonkarahisar	Adıyaman
<i>Ergün Taşcı</i>	<i>Yaşar Kırkpınar</i>	<i>İbrahim Aydemir</i>
Ordu	İzmir	Erzurum
<i>Hacı Özkan</i>	<i>Fehmi Küpçü</i>	<i>Selim Gültekin</i>
Mersin	Bolu	Niğde
<i>Şenel Yediyıldız</i>	<i>Nilgün Ök</i>	<i>Semra Kaplan Kıvırcık</i>
Ordu	Denizli	Manisa
<i>Zemzem Gülender Açıanal</i>	<i>Yücel Menekşe</i>	<i>Ahmet Mücahit Arınç</i>
Şanlıurfa	Nevşehir	İstanbul
<i>İlyas Şeker</i>	<i>Harun Karacan</i>	<i>Selman Özboyacı</i>
Kocaeli	Eskişehir	Konya
<i>Arzu Aydın</i>	<i>Adnan Günnar</i>	<i>Atilla Ödünç</i>
Bolu	Trabzon	Bursa

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Ödeme ve Menkul Kıymetler Mutabakat Sistemleri, Ödeme Hizmetleri ve Elektronik Para Kuruluşları Hakkında Kanun ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifine imzama koyuyorum.

Gereğini arz ederim.

16.10.2019

Ali Özkaya

Afyonkarahisar

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Ödeme ve Menkul Kıymetler Mutabakat Sistemleri, Ödeme Hizmetleri ve Elektronik Para Kuruluşları Hakkında Kanun ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifine imzama koyuyorum.

Gereğini arz ederim.

16.10.2019

Fezvi Berdibek

Bingöl

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Ödeme ve Menkul Kıymetler Mutabakat Sistemleri, Ödeme Hizmetleri ve Elektronik Para Kuruluşları Hakkında Kanun ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifine imzama koyuyorum.

Gereğini arz ederim.

16.10.2019

Ali Şahin

Gaziantep

HAVALE EDİLDİĞİ KOMİSYONLAR
(2/2272)

ESAS	Plan ve Bütçe Komisyonu
TALİ	Sanayi, Ticaret, Enerji, Tabii Kaynaklar, Bilgi ve Teknoloji Komisyonu

GENEL GEREKÇE

Elektronik ödeme yöntemleri gün geçtikçe hayatımızda daha fazla yer tutmaktadır. Hem ticari hem de günlük hayatta bu kapsamda birçok faaliyet gerçekleştirilmektedir.

Benzer şekilde, farklı hizmet sağlayıcı kuruluşların birbirleriyle ödeme işlemi yapabilmesini sağlayan ödeme sistemlerinin finansal istikrar bakımından önemi gün geçtikçe artmaktadır.

Bu kapsamda, ödemeler alanı ülkeler açısından gerek reel ekonominin gerekse finansal sistemin sorunsuz bir şekilde çalışmaya devam edebilmesi açısından önem düzeyini artırmakta, ödemeler alanının sorunsuz ve kesintisiz çalışması ülkelerin güvenliğini ilgilendiren bir mesele halini almaktadır.

Bu doğrultuda, ödemeler alanına özgü bir düzenleme olarak 2013 yılında 6493 sayılı Ödeme ve Menkul Kıymet Mutabakat Sistemleri, Ödeme Hizmetleri ve Elektronik Para Kuruluşları Hakkında Kanun yürürlüğe konulmuştur.

6493 sayılı Kanun uyarınca, ülkemiz mevzuatında ilk defa “Ödeme sistemi”, “menkul kıymet mutabakat sistemi”, “ödeme hizmeti sağlayıcısı”, “ödeme kuruluşu” ve “elektronik para kuruluşu” gibi kavramlar tanımlanmış olup müşterilere ödeme hizmeti sunan veya elektronik para ihracı faaliyetinde bulunan ödeme hizmeti sağlayıcıları, ödeme kuruluşları ve elektronik para kuruluşları ile ilgili olarak Bankacılık Düzenleme ve Denetleme Kurumu; ödeme hizmeti sağlayıcılarının veya diğer finansal kuruluşların üye olarak birbirleri arasında işlem gerçekleştirecekleri ödeme sistemleri ve menkul kıymet mutabakat sistemleri ile ilgili olarak ise Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası görevlendirilmiştir.

6493 sayılı Kanun hazırlanırken ilgili Avrupa Birliği müktesebatı başta olmak üzere uluslararası standartlar, uygulamalar ve düzenlemeler dikkate alınmıştır. 2013 yılında dikkate alınan Avrupa Birliği müktesebatı ile uluslararası standartlarda geline nokta itibarıyla önemli değişiklikler yaşanmış, yeni hizmet türleri ve bu hizmetleri sunan yeni kuruluş türleri ortaya çıkmıştır.

Ödemeler alanının oldukça dinamik bir alan olması nedeniyle sektörün de 2013 yılında hazırlanan düzenlemelerde değişiklik yapılmasına ilişkin ihtiyaçları ortaya çıkmıştır. Yine sektörün dinamizmi nedeniyle Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası ile Bankacılık Düzenleme ve Denetleme Kurumu arasında oluşturulan ikili düzenleme ve kontrol mekanizmasının da değiştirilmesi ve tek bir çatı altında toplanması ihtiyacı oluşmuştur.

Bu kapsamda, ödemeler alanına ilişkin olarak Bankacılık Düzenleme ve Denetleme Kurumuna ait bazı yetkiler kanundaki bütünlüğü sağlamak üzere Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankasına verilmekte ve ödemeler alanında ortaya çıkan ihtiyaçlara paralel olarak, 6493 sayılı Kanunda değişiklikler yapılmaktadır.

MADDE GEREKÇELERİ

Madde 1- Bankacılık Düzenleme ve Denetleme Kurumunun (BDDK) 6493 sayılı Kanun kapsamındaki görev ve yetkilerinin Bankaya devredilmesi nedeniyle ödeme kuruluşları ve elektronik para kuruluşları BDDK tarafından katkı payı alınabilecek kuruluşlar arasından çıkarılmaktadır.

Madde 2- Banka kartları ve kredi kartları ile ilgili olarak yürütülecek takas ve mahsup faaliyetleri esasen 6493 sayılı Kanun kapsamındaki ödeme sistemi işleticiliği faaliyetidir. 5464 sayılı Banka Kartları ve Kredi Kartları Kanunu, 6493 sayılı Kanundan önce yürürlüğe girdiği için takas ve mahsup işlemleri de 5464 sayılı Kanun kapsamında düzenlenmişti. Geline durumda ödemeler alanındaki tüm yetkiler Bankada toplandığından, banka kartları ve kredi kartlarına ilişkin takas ve mahsup faaliyetlerinin de BDDK yetki alanında kalmasının istisnai bir durum yaratacağı değerlendirilerek, esasen ödeme sistemi faaliyeti olan “takas ve mahsup” faaliyetlerine ilişkin ifadeler 5464 sayılı Kanun metninden çıkarılmıştır.

Madde 3- Madde ile, BDDK'nın 6493 sayılı Kanun kapsamındaki görev ve yetkilerinin Bankaya devredilmesi suretiyle Banka, ödemeler alanındaki yetkili otorite haline geldiğinden, ödeme ve elektronik para kuruluşlarının MASAK yükümlülük uyum-ihlal denetiminin de Banka tarafından yapılması gerektiği değerlendirilerek 11/10/2006 tarihli ve 5549 sayılı Suç Gelirlerinin Aklanmasının Önlenmesi Hakkında Kanunun 2 nci maddesinin birinci fıkrasının (e) bendinde konuya ilişkin gerekli değişiklik yapılmaktadır.

Madde 4- 6493 sayılı Kanuna eklenen ek 1 inci maddeyle, ödeme ve elektronik para kuruluşlarının kendi aralarındaki müşterek ihtiyaçlarının karşılanmasını, mesleki faaliyetlerinin kolaylaştırılmasını, mesleğin genel faaliyetlere uygun olarak gelişmesinin sağlanmasını, meslek mensuplarının birbirleriyle ve ödeme hizmeti kullanıcılarıyla olan ilişkilerinde dürüstlüğün ve güvenin hakim kılınmasını, mesleki disiplin ile ahlakın korunmasını teminen oluşturulan ve üyeliğın zorunlu kılındığı Türkiye Ödeme ve Elektronik Para Kuruluşları Birliğı kurulmaktadır. Madde ile; Birlik ifadesinin tanımı, Kanuna eklenmektedir.

Madde 5- Bankalararası Takas Odaları Merkezinin tüzel kişiliğı 2018 yılında ortadan kalkmıştır. Çek takası faaliyetleri İstanbul Takas ve Saklama Bankası A.Ş. (Takasbank) tarafından sunulmaya başladığından ilgili düzenlemede değışiklik yapılmaktadır.

Madde 6- Ödeme ve menkul kıymet mutabakat sistemlerine ilişkin yürütölen gözetim faaliyetleri kapsamında, gözetim faaliyetlerinin sistem işleticisi ile birlikte sistem katılımcıları, mutabakat kuruluşu, bağılantılı diğeri sistemler ile dış hizmet sağlayıcıları gibi faaliyetleri sistemin çalışmasıyla yakından ilgili tüm tarafları kapsaması ihtiyacı ortaya çıkmış olup anılan değışiklik ile Bankanın gözetim faaliyetlerinin etkinliğinin artırılması hedeflenmektedir. Ayrıca, Bankanın gözetim faaliyetleri kapsamında isteyebileceğı verilerin kapsamı yeniden belirlenmektedir.

Diğeri taraftan Bankaya, sistemlerin kesintisiz işletimini sağlamak amacıyla sistemik öneme sahip kurulmuş ve kurulacak sistem işleticilerine hissedar olabilme yetkisi verilmektedir.

Madde 7- Ödeme sistemlerinde mutabakatın sorunsuz gerçekleşmesini sağlamak amacıyla teminat bulundurulması sıklıkla kullanılan bir yöntemdir. Yürürlükteki hükmün uygulanması ve yorumlanması aşamasında sistem işleticileri tarafından alınan teminatlar açısından sorunlarla karşılaşıldığından, ortaya çıkan duraksamaların giderilmesi amacıyla, ödeme sistemleri alanındaki teminat uygulamalarına ilişkin hüküm daha açık ve anlaşılabilir şekilde yazılmış ve konuya ilişkin teminat uygulamaları bakımından 6362 sayılı Sermaye Piyasası Kanununa koşut hükümlere yer verilmektedir.

Madde 8- BDDK'nın 6493 sayılı Kanun kapsamındaki görev ve yetkilerinin Bankaya devredilmesini teminen BDDK'nın ikincil düzenleme yapma yetkisi Bankaya devredilmektedir.

Diğeri taraftan, Bankaya ödeme hizmeti kapsamındaki belirli bir işlem türüne ilişkin olarak herhangi bir isim altında işlemin taraflarından birinin aldığı ücret, masraf, komisyon ve diğeri menfaatlerin nitelikleri ile azami miktar ya da oranlarını tespit etme, bunları kısmen veya tamamen serbest bırakma yetkisi verilmektedir.

Ayrıca Bankaya, sadece ödeme aracını çıkarmanın iş yerinde, sınırlı bir hizmet sağlayıcı ağında ya da sınırlı bir mal veya hizmet çeşidi için ödeme aracını ihraç eden ile yapılan ticari bir anlaşma çerçevesinde gerçekleştirilen mal veya hizmet alımında kullanılabilen araçlara ilişkin işlemlerin ve buna benzer diğeri işlemlerin toplam büyüklük ve etki alanı açısından Bankaca belirlenecek seviyeye ulaşması durumunda bu Kanun kapsamında ödeme hizmeti olarak değerlendirilmesine karar verebilme yetkisi verilmektedir.

Ödeme hizmeti sağlayıcılarının bu Kanuna tabi faaliyetleri nedeniyle taraf oldukları hukuki ilişkilerin bu alanda oluşabilecek sorunların tespiti ve gelişim alanlarının belirlenmesi amacıyla Banka tarafından izleneceği düzenlenmekte, Bankaya ödeme hizmeti sağlayıcılarının bu Kanuna tabi faaliyetleri nedeniyle taraf oldukları hukuki ilişkiler kapsamında, ödemeler alanının gelişimini olumsuz etkileyebilecek nitelikte uygulamaların bulunduğunu tespit etmesi durumunda, ödeme hizmeti sağlayıcılarının bu Kanuna tabi faaliyetleri nedeniyle taraf oldukları hukuki ilişkilerle ilgili olarak uyulması gereken usul ve esasları belirleme yetkisi verilmektedir.

Bankaya bu Kanuna tabi faaliyetler kapsamında ödemeler alanının gelişimini olumsuz etkileyebilecek nitelikte durum ve uygulamaların bulunduğunu tespit etmesi durumunda, konu ile ilgili çalışma komiteleri kurma, bu komitelerin çalışma usul ve esaslarını ilgili tarafların görüşlerini alarak belirleme ve bu komitelerde alınan kararların uygulamaya geçirilmesi için gerekli iş ve işlemleri yapma yetkisi verilmektedir.

Madde 9- 6493 sayılı Kanununa eklenmesi öngörülen 14/A maddesiyle, hesap bilgisi sağlama faaliyeti sunan kuruluşların özellikleri, Ödeme Hizmetleri Direktifi 2'deki benzer düzenleme ve ülkemiz ihtiyaçları gözetilerek, münhasıran hesap bilgisi sağlama faaliyetlerini sunacak ödeme kuruluşlarının anılan Kanunda yer alan bazı maddelerden muaf tutulması sağlanmaktadır.

Ayrıca, Bankaya, bir ödeme hizmeti sağlayıcısındaki verilerin ödeme hizmeti başlatma ve hesap bilgisi sağlama faaliyetleri kapsamında başka bir ödeme hizmeti sağlayıcısı ile paylaşılmasına ilişkin her türlü usul ve esasları belirleme yetkisi verilmektedir.

Madde 10- BDDK'nın 6493 sayılı Kanun kapsamındaki görev ve yetkilerinin Bankaya devredilmesini teminen 6493 sayılı Kanunun 18 inci maddesinin ikinci fıkrasında yer alan "Kuruldan" ibaresi "Bankadan" şeklinde, üçüncü fıkrasının (f) bendinde yer alan "Kurumun" ibaresi "Bankanın" şeklinde değiştirilmiştir.

Ayrıca Bankaya, elektronik parayı ihraç eden kuruluşun sadece kendi mağaza ağında, sadece belirli bir mal veya hizmet grubunun satın alınmasında veya yapılan bir anlaşma sonucunda sadece belirli bir hizmet ağında kullanılabilen ön ödemeli araçlar ile yapılan işlemlerin toplam büyüklük ve etki alanı açısından Bankaca belirlenecek belirli seviyeye ulaşması durumunda, bu Kanun kapsamında değerlendirilmesine karar verebilme yetkisi verilmektedir.

Diğer taraftan, söz konusu husus göz önünde bulundurularak BDDK'nın ikincil düzenleme yapma yetkisi Bankaya devredilmektedir.

Madde 11- BDDK'nın 6493 sayılı Kanun kapsamındaki görev ve yetkilerinin Bankaya devredilmesini teminen 6493 sayılı Kanunun 20 nci maddesinin altıncı fıkrasında yer alan "'Kurul' ibaresi "Banka" şeklinde değiştirilmiştir.

Ayrıca, sektör talepleri de göz önünde bulundurularak elektronik para kuruluşlarının bankalara yatırdıkları fonların bankalarca Banka nezdinde bloke edilmesi uygulaması, konuya ilişkin usul ve esaslar ikincil mevzuatta düzenlenmek üzere Kanundan çıkarılmaktadır.

Bankaya elektronik para kuruluşlarının hangi faaliyetlerinin kredi verme faaliyeti olarak değerlendirilmeyeceğine ilişkin yetki verilmektedir.

Madde 12- BDDK'nın 6493 sayılı Kanun kapsamındaki görev ve yetkilerinin Bankaya devredilmesi ve Bankanın ödemeler alanındaki yetkili otorite olmasının sağlanması hedeflenmektedir.

Mevcut durumda 5411 sayılı Bankacılık Kanuna tabi bankaların genel anlamda denetimi ile ödemeler alanındaki genel denetleme yetkisi aynı kurum çatısı altında olduğundan bankaların ödemeler alanına ilişkin denetimi konusunda Kanun içerisinde herhangi bir hüküm bulunmamaktadır.

Ancak, yeni durumda Banka tarafından ödeme hizmetleri ve elektronik para ihracı konusundaki düzenlemelere uyması gereken bankaların konu ile ilgili denetimlerinin de yapılabilmesini sağlamak amacıyla Kanun metnine Bankaya yetki verecek hükümler eklenmekte ve bankaların bu alandaki denetimlerine ilişkin temel hususlar düzenlenmektedir.

Ayrıca, PTT'nin ödemeler alanındaki faaliyetlerinin Banka tarafından denetlenmesi sürecini etkinleştirmek adına ödeme ve e-para kuruluşlarına ilişkin denetim yapılması sürecinde uygulanan bazı hususların PTT için de geçerli olmasına ilişkin ifadeler ilgili fıkralara eklenmiştir.

Madde 13- BDDK'nın 6493 sayılı Kanun kapsamındaki görev ve yetkilerinin Bankaya devredilmesini teminen madde metninde gerekli değişiklikler yapılmakta ve Bankanın Kanun kapsamındaki faaliyetlerine ilişkin olarak Kurum ve Banka arasında yürütülecek iş birliği faaliyetlerinin esasları belirlenmektedir.

Madde 14- Kanun kapsamında verilebilecek idari para cezasına ilişkin tutarlar yeniden değerlendirme oranı göz önünde bulundurularak güncellenmektedir.

Madde 15- 6493 sayılı Kanuna eklenmesi öngörülen ek 1 inci maddeyle, ödeme ve elektronik para kuruluşlarının kendi aralarındaki müşterek ihtiyaçlarının karşılanmasını, mesleki faaliyetlerinin kolaylaştırılmasını, mesleğin genel faaliyetlere uygun olarak gelişmesinin sağlanmasını, meslek mensuplarının birbirleriyle ve ödeme hizmeti kullanıcılarıyla olan ilişkilerinde dürüstlüğün ve güvenin hakim kılınmasını, mesleki disiplin ile ahlakın korunmasını teminen oluşturulan ve üyeliğın zorunlu kılındığı Türkiye Ödeme ve Elektronik Para Kuruluşları Birliğı kurulmaktadır. Ayrıca söz konusu Birliğın görev ve yetkileri ile organ ve statüsüne ilişkin hükümler düzenlenmektedir.

Madde 16- BDDK'nın 6493 sayılı Kanun kapsamındaki görev ve yetkilerinin Bankaya devredilmesi suretiyle Banka ödemeler alanındaki yetkili otorite haline geldiğinden söz konusu değışikliğe ilişkin geçiş süreci ile ilgili hususlar düzenlenmektedir.

Ayrıca, Kanun kapsamına yeni alınan ödeme hizmetlerini sunmakta olan kuruluşların faaliyet izni almalarına ilişkin geçiş süreci ve Banka tarafından çıkarılacak yönetmeliklere yönelik azami süre belirlenmektedir.

Madde 17- BDDK'nın 6493 sayılı Kanun kapsamındaki görev ve yetkilerinin Bankaya devredilmesini teminen 6493 sayılı Kanunun ilgili maddelerinde değışiklik yapılmaktadır.

Madde 18- Yürürlük maddesidir.

Madde 19- Yürütme maddesidir.

Plan ve Bütçe Komisyonu Raporu

Türkiye Büyük Millet Meclisi

Plan ve Bütçe Komisyonu

25/10/2019

Esas No: 2/2272

Karar No: 14

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

2/2272 esas numaralı, ‘Ödeme ve Menkul Kıymet Mutabakat Sistemleri, Ödeme Hizmetleri ve Elektronik Para Kuruluşları Hakkında Kanun ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi’ Komisyonumuzun 22/10/2019 tarihinde yaptığı 3 üncü birleşiminde görüşülmüş ve kabul edilmiştir.

Raporumuz, Genel Kurulun onayına sunulmak üzere saygıyla arz olunur.

1. GİRİŞ

Malatya Milletvekili Bülent TÜFENKÇİ ile 74 milletvekili tarafından 16/10/2019 tarihinde Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına sunulan 2/2272 esas numaralı ‘Ödeme ve Menkul Kıymet Mutabakat Sistemleri, Ödeme Hizmetleri ve Elektronik Para Kuruluşları Hakkında Kanun ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi’, Başkanlıkça 16/10/2019 tarihinde esas komisyon olarak Komisyonumuza, tali komisyon olarak Sanayi, Ticaret, Enerji, Tabii Kaynaklar, Bilgi ve Teknoloji Komisyonuna havale edilmiştir.

Komisyonumuzun 22/10/2019 tarihinde yaptığı 3 üncü birleşiminde 2/2272 esas numaralı Kanun Teklifi, Teklifin ilk imza sahibi Malatya Milletvekili Bülent TÜFENKÇİ ile Hazine ve Maliye Bakanlığı, Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası, Yüksek Seçim Kurulu, Mali Suçları Araştırma Kurulu, Bankacılık Düzenleme ve Denetleme Kurumu, Rekabet Kurumu, Sermaye Piyasası Kurulu, Kamu Gözetimi, Muhasebe ve Denetim Standartları Kurumu, Türkiye Bankalar Birliği, Posta ve Telgraf Teşkilatı A.Ş., Merkezi Kayıt Kuruluşu, Bankalararası Kart Merkezi, İstanbul Takas ve Saklama Bankası A.Ş., TURK Elektronik Para A.Ş., Digital Payment Solutions and Secure Technologies A.Ş., Bağımsız Denetçiler Derneği ile Ödeme ve Elektronik Para Derneği temsilcilerinin katılımıyla görüşülmüştür.

2. 2/2272 ESAS NUMARALI KANUN TEKLİFİNDE ÖNGÖRÜLENDÜZENLEMELER

2/2272 esas numaralı Teklifin gerekçesi ve metni incelendiğinde, Teklifte;

- Bankacılık Düzenleme ve Denetleme Kurumunun (BDDK) 6493 sayılı Ödeme ve Menkul Kıymet Mutabakat Sistemleri, Ödeme Hizmetleri ve Elektronik Para Kuruluşları Hakkında Kanun kapsamındaki görev ve yetkilerinin Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası (TCMB)’na devredilmesi nedeniyle ödeme kuruluşları ve elektronik para kuruluşlarının BDDK tarafından katkı payı alınabilecek kuruluşlar arasından çıkarılmasına,

- TCMB’nin ödemeler alanında yetkili tek otorite haline gelmesi ile banka kartları ve kredi kartlarına ilişkin takas ve mahsup faaliyetlerinin BDDK’nın yetki alanında kalmasının istisnai bir durum yaratacağı değerlendirilerek, esasen ödeme sistemi faaliyeti olan “takas ve mahsup” faaliyetlerine ilişkin ifadelerin 5464 sayılı Banka Kartları ve Kredi Kartları Kanunu metninden çıkarılmasına,

- Ödeme ve elektronik para kuruluşlarının Mali Suçları Araştırma Kurulu Başkanlığı (MASAK) yükümlülük uyum-ihlal denetiminin TCMB tarafından yapılması gerektiği değerlendirildiğinden, 5549 sayılı Suç Gelirlerinin Aklanmasının Önlenmesi Hakkında Kanunda belirtilen ve bu kuruluşların denetimini yapabilecek denetim elemanlarına TCMB Denetçi ve Uzmanlarının eklenmesine,

- Ödeme ve elektronik para kuruluşlarının mesleki faaliyetlerinin kolaylaştırılması ve sistemin daha sağlıklı işlemesi amacıyla Türkiye Ödeme ve Elektronik Para Kuruluşları Birliğinin kurulmasına ve söz konusu Birliğin görev, yetki ve organlarının teşekkülüne ilişkin gerekli usul ve esasların belirlenmesine ve Birliğin gelir-gider, çalışma esasları ve faaliyetlerinin kapsamının Cumhurbaşkanı kararı ile çıkarılacak statü ile belirlenmesine,

- 2018 yılında çek takası faaliyetlerine ilişkin görevi sona eren ve kamu tüzel kişiliği kaldırılan Bankalararası Takas Odaları Merkezine Kanunda tanınan muafiyete ilişkin düzenlemenin Kanun metninden çıkarılmasına,

- TCMB'nin; gözetim yetkisinin sistemin çalışmasıyla yakından ilgili tüm tarafları kapsamasına, kuruluşların gerçekleştirdiği bütün işlemlere ilişkin kayıt, bilgi ve belgeyi gerekli gördüğü durumlarda anlık ve işlem bazında talep edebilmesine ve sistemik öneme sahip kurulmuş ve kurulacak sistem işleticilerine hissedar olabilmesine,

- Sistem işleticisinin katılımcılardan teminat talep edebilmesine ve sermaye piyasası araçları dışındaki teminatları sayılan ön şartları yerine getirme yükümlülüğü olmaksızın nakde çevirebilmesi ve kullanabilmesine,

- 6493 sayılı Kanun kapsamında yürütülen hizmetler bakımından BDDK'nın ikincil düzenleme yapma yetkisinin TCMB'ye verilmesine, yeni ödeme hizmetlerinin tesis edilmesine, ödemeler alanını olumsuz etkileyebilecek durumlarda TCMB'ye gerekli işlemleri yapma yetkisi verilmesine ve ödeme hizmet sağlayıcılarının 6493 sayılı Kanun kapsamında taraf oldukları hukuki ilişkilere ilişkin usul ve esasların TCMB tarafından belirlenmesine,

- Münhasıran hesap bilgisi sağlama faaliyetini sunacak ödeme kuruluşlarının; pay senetlerinin nakit karşılığı çıkarılması, tamamının nama yazılı olması ve asgari sermaye yükümlülüğünden muaf tutulmasına, ödeme hizmet sağlayıcısındaki verilerin başka bir ödeme hizmet sağlayıcı ile paylaşılmasına ilişkin usul ve esasların TCMB tarafından belirlenmesine,

- Ödeme ve elektronik para kuruluşlarının sahip olduğu elektronik paraları yapılan işlemlerin TCMB'ce belirlenecek büyüklüğe ulaşması durumunda 6493 sayılı Kanun kapsamında değerlendirilebilme ve kuruluşların ödeme hizmetlerine dair yürüttüğü işlemlerin kredi verme faaliyeti olarak değerlendirilebilmesine ilişkin TCMB'ye yetki verilmesine, elektronik para kuruluşlarının bankalara yatırdıkları fonların, bankalarca TCMB nezdinde bloke edilmesi uygulamasının 6493 sayılı Kanun metninden çıkarılmasına,

- TCMB'ye; 5411 sayılı Bankacılık Kanunu kapsamındaki bankalar ile Posta ve Telgraf Teşkilatı Anonim Şirketi (PTT)'nin 6493 sayılı Kanun kapsamındaki faaliyetlerinin denetiminin yapılabilmesine dair yetki verilmesine, TCMB'nin kuruluşların gerçekleştirdiği bütün işlemlere ilişkin kayıt, bilgi ve belgeyi, gerekli gördüğü durumlarda anlık ve işlem bazında talep edebilmesine,

- 6493 sayılı Kanununun 12 nci maddesi kapsamında ödeme emri başlatma ve çevrimiçi platformlarda sunulma hizmetini yerine getiren ödeme hizmeti kuruluşlarının faaliyet izni almaları için 1 yıl, birliğe üye olunması için Birliğin faaliyete geçmesinden itibaren 1 ay ve TCMB'ye değişikliklere uygun yönetmelikleri çıkarması için 1 yıl süre tanınmasına,

yönelik düzenlemelerin yer aldığı görülmektedir.

3. KOMİSYONUMUZDA KANUN TEKLİFİ ÜZERİNDE YAPILAN GÖRÜŞMELER

Kanun Teklifi üzerinde yapılan görüşmelerde milletvekilleri tarafından;

- Ödeme ve menkul kıymet mutabakat sistemleri, ödeme hizmetleri ve elektronik para kuruluşlarına ilişkin temel düzenlemelerin yer aldığı 6493 sayılı Kanunun 2013 yılında kanunlaştığı, aradan geçen 6 yıl gibi kısa bir sürede Kanunun değiştirilmesi ihtiyacının hasıl olduğu ancak Teklifin gerekçesinin düzenleme ile yapılmak istenen değişikliği açıklamada yetersiz kaldığı,

- Günümüz dünya ekonomisinde rezerv para olarak Amerikan dolarının çok önemli bir yere sahip olduğu, ülkelerin ödemeler sisteminin sağlıklı işleyişinin tek paranın hakimiyetinden kurtulmasının ekonominin güvenliği açısından hayati önem taşıdığı, bu çerçevede Kanun Teklifinde öngörülen düzenlemelerin yerinde ve gerekli olduğu, ödemeler sistemine ilişkin yürütülen uluslararası çalışmaların bu alanda yapılacak düzenlemelerde dikkate alınması gerektiği,

- Teklifte ödeme ve elektronik para kuruluşlarının faaliyet alanlarında Bankanın yetkili tek otorite haline geldiği, TCMB'nin bu alanda gözetim ve denetim rolünün güçlendirilmek istendiği, bu şekilde Bankanın finansal istikrar alanında gücünün daha da artırılmak istendiği,

- TCMB'ye sistemik öneme sahip kurulmuş ve kurulacak olan sistem işleticilerine hissedar olabilme yetkisinin verilmesinin uygulamada bazı sıkıntılara neden olabileceği, Bankanın hissedarı olduğu sistem işleticisine karşı gözetleme ve denetleme yetkisini kullanırken sorunlar yaşayabileceği, TCMB'ye verilecek böyle bir yetkinin Bankanın itibarını zedeleyebileceği,

- Fiyat istikrarı ile finansal istikrarın her zaman doğru orantılı olmadığı, TCMB'nin fiyat istikrarı için yapacağı müdahalelerin finansal istikrar için olumlu etki doğurmayabileceği, bu nedenle yapılacak müdahalelerin ekonomiye muhtemel etkilerinin iyi analiz edilmesi gerektiği;

- Teklif ile ödeme ve elektronik para kuruluşlarının denetiminde TCMB'nin yetkili kılınmasının öngörüldüğü, bu nedenle Bankanın bu alandaki denetimleri daha etkin gerçekleştirebilmesi için denetçi personel istihdamını artırması gerektiği,

- Teklifin muhtelif maddelerinde yer verilen mal ve hizmet alımlarında toplam büyüklük ve etki alanı ifadelerinin Kanunda tanımına yer verilmediği, bu ifadelerin tanımının anlaşılır ve açık bir şekilde yapılmasının uygulamada ortaya çıkabilecek tereddütlerin önüne geçilmesi açısından önemli olduğu,

şeklindeki görüş, eleştiri ve önerilerin ardından Teklif sahibi ve ilgili kamu idareleri tarafından yapılan açıklamalarda;

- 2013 yılında kabul edilen 6493 sayılı Kanun ile ülkemizde ilk defa ödeme sistemi, menkul kıymet mutabakat sistemi, ödeme hizmeti sağlayıcısı, ödeme kuruluşu ve elektronik para kuruluşu gibi kavramların hukuk sistemine dahil edildiği, ancak sistemin değişen ve gelişen teknolojiyle birlikte çok hızlı büyüyen yapısının yanında AB müktesebatı ile uluslararası standartlara uyum kapsamında belirli dönemlerde güncellemelere ihtiyaç duyduğu,

- Etkin karar alma mekanizmasının geliştirilmesi amacıyla 6493 sayılı Kanunun mevcut halinde TCMB ve BDDK arasında oluşturulan ikili yapı ve kontrol mekanizmasının değiştirilmesi ihtiyacının ortaya çıktığı, ödemeler alanına ilişkin yetkilerin birçok dünya ülkesinde olduğu gibi ülkemizde de TCMB'de toplanması suretiyle Bankanın bu alanda tek sorumlu kurum olacağı ve böylece sistemin daha etkin işleyeceği, finansal sistem içerisinde önemli bir yer tutan ödeme sistemlerinin kontrol ve takibinin TCMB tarafından yapılmasının elzem olduğu, finansal istikrarın sağlanması ve korunması bakımından yerinde ve gerekli bir düzenleme olduğu,

- Ödeme ve menkul kıymet mutabakat sistemi işleticilerinin “kısıtlı öneme sahip”, “öneme sahip” ve “sistemik öneme sahip” olmak üzere üç kategoriden oluştuğu, mevcut durumda sistemik öneme sahip sistem işleticilerinin tamamının kamu sermayeli olduğu, ancak değişiklikle birlikte ileride sistemik öneme sahip ve kamuya ait olmayan bir sistem işleticisinin ortaya çıkması halinde TCMB’nin bu şirkete hissedar olabileceği, söz konusu hissedarlığın kar amacı gütmeyen, kamulaştırmayı içermeyen, ilgili sistem işleticisinin rızasına dayanan ve ödeme sistemlerinin kesintisiz işlemlerini sağlamak üzere gerçekleştirileceği,

- Ödeme ve elektronik para kuruluşlarının kendi aralarındaki müşterek ihtiyaçlarının karşılanmasını ve meslek mensuplarının birbirleriyle ve ödeme hizmeti kullanıcılarıyla olan ilişkilerinde dürüstlüğü ve güvenin hâkim kılınmasını sağlamak amacıyla Türkiye Ödeme ve Elektronik Para Kuruluşları Birliğinin kurulduğu,

- Kapsama girmesi muhtemel kuruluşların çok farklı nitelikte olmalarından dolayı Teklif metninde toplam büyüklük ve etki alanı ifadesinin tanımına yer verilmediği, ilgili kuruluşlardan alınacak verilerle birlikte yapılacak çalışmalar sonrasında TCMB’nin ikincil düzenlemelerle bu alanda gerekli düzenlemeleri yapacağı, bu durumun uygulamada muğlaklıktan daha çok Bankaya, sistem içerisinde belirli bir esneklik sağlayacağı,

ifade edilmiştir.

4. KOMİSYONUN MADDELER HAKKINDA KARARI

Teklifin geneli üzerindeki görüşmelerin ardından Teklifin maddelerinin görüşülmesine geçilmiştir. Teklif metni aşağıdaki değişiklikler yapılmak suretiyle kabul edilmiştir.

Madde 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9,10,11,12 ve 13

Teklifin çerçeve 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 11, 12 ve 13 üncü maddeleri; aynen kabul edilmiştir.

Madde 14

Teklifin çerçeve 14 üncü maddesi; 6493 sayılı Kanun ve bu Kanuna dayanılarak çıkarılan diğer düzenlemelere aykırı davranan sistem işleticilerine veya ödeme hizmeti sağlayan tüzel kişilere verilecek olan idari para cezalarına karşı yetkili idare mahkemelerine dava açılabilmesini teminen değiştirilmek suretiyle kabul edilmiştir.

Madde 15 ve 16

Teklifin çerçeve 15 ve 16 ncı maddeleri; aynen kabul edilmiştir.

Madde 17

Teklifin çerçeve 17 nci maddesi; birinci fıkrada yer alan (g) bendi ile 6493 sayılı Kanunun 25 inci maddesinin üçüncü fıkrasından çıkarılması öngörülen “sistem işleticileri için Bankanın; ödeme kuruluşu ve elektronik para kuruluşu için” ibaresinin Kanundaki mevcut hali olan “sistem işleticileri için Bankanın; ödeme ve elektronik para kuruluşları için” şeklinde yazılarak redaksiyona tabi tutulmak suretiyle kabul edilmiştir.

Madde 18 ve 19

Teklifin yürürlük ve yürütmeye ilişkin çerçeve 18 ve 19 uncu maddeleri; aynen kabul edilmiştir.

Ayrıca; Teklif metni kanun dili ve tekniği ile kanunların hazırlanmasında uyulan usul ve esaslar doğrultusunda gözden geçirilmiş, bu çerçevede metinde redaksiyon mahiyetinde değişiklikler yapılmıştır.

4. ÖZEL SÖZCÜLER

İçtüzüğün 45’inci maddesi uyarınca Teklifin Genel Kuruldaki görüşmelerinde Komisyonumuzu temsil etmek üzere;

- Ağrı Milletvekili Ekrem ÇELEBİ,
-Antalya Milletvekili İbrahim AYDIN,
-Aydın Milletvekili Bekir Kuvvet ERİM,
-Denizli Milletvekili Nilgün ÖK,
-Düzce Milletvekili Ayşe KESİR,
-Erzurum Milletvekili İbrahim AYDEMİR,
-Gaziantep Milletvekili Abdullah Nejat KOÇER,
-İstanbul Milletvekili Şirin ÜNAL,
-İzmir Milletvekili Yaşar KIRKPINAR,
-Kocaeli Milletvekili Sami ÇAKIR,
-Manisa Milletvekili Uğur AYDEMİR,
-Trabzon Milletvekili Salih CORA,
-Uşak Milletvekili İsmail GÜNEŞ,
özel sözcüler olarak seçilmiştir.

Başkan <i>Lütfi Elvan</i> Mersin	Başkanvekili <i>İsmail Faruk Aksu</i> İstanbul	Sözcü <i>Abdullah Nejat Koçer</i> Gaziantep (Bu raporun özel sözcüsü)
Kâtip <i>Şirin Ünal</i> İstanbul (Bu raporun özel sözcüsü)	Üye <i>Ekrem Çelebi</i> Ağrı (Bu raporun özel sözcüsü)	Üye <i>Bülent Kuşoğlu</i> Ankara (Muhalefet şerhi)
Üye <i>Durmuş Yılmaz</i> Ankara (Muhalefet şerhi)	Üye <i>Cavit Arı</i> Antalya (Muhalefet şerhi vardır)	Üye <i>İbrahim Aydın</i> Antalya (Bu raporun özel sözcüsü)
Üye <i>Bekir Kuvvet Erim</i> Aydın (Bu raporun özel sözcüsü)	Üye <i>İsmail Tathođlu</i> Bursa (Muhalefet şerhi)	Üye <i>Nilgün Ök</i> Denizli (Bu raporun özel sözcüsü)
Üye <i>Ayşe Keşir</i> Düzce (Bu raporun özel sözcüsü)	Üye <i>İbrahim Aydemir</i> Erzurum (Bu raporun özel sözcüsü)	Üye <i>Emine Gülizar Emecan</i> İstanbul (Muhalefet şerhi vardır)

Üye <i>Erol Katırcıoğlu</i> İstanbul (Muhalefet Şerhi vardır)	Üye <i>Yaşar Kırkpınar</i> İzmir (Bu raporun özel sözcüsü)	Üye <i>Kamil Okyay Sındır</i> İzmir (Muhalefet Şerhi vardır)
Üye <i>Mustafa Baki Ersoy</i> Kayseri	Üye <i>Sami Çakır</i> Kocaeli (Bu raporun özel sözcüsü)	Üye <i>Mustafa Kalaycı</i> Konya
Üye <i>Abdullatif Şener</i> Konya (Muhalefet Őerhiyle)	Üye <i>Uğur Aydemir</i> Manisa (Bu raporun özel sözcüsü)	Üye <i>Süleyman Girgin</i> Muğla (Muhalefet Őerhim vardır)
	Üye <i>Salih Cora</i> Trabzon (Bu raporun özel sözcüsü)	Üye <i>İsmail Güneş</i> UŞak (Bu raporun özel sözcüsü)

MUHALEFET ŞERHİ

(2/2272) esas numaralı "Ödeme ve Menkul Kıymet Mutabakat Sistemleri, Ödeme Hizmetleri Ve Elektronik Para Kuruluşları Hakkında Kanun İle Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi" ile ilgili değerlendirmelerimiz aşağıda yer almaktadır.

Genel değerlendirme

Söz konusu kanun teklifi Malatya Milletvekili Bülent Tüfenkçi ve 74 arkadaşı tarafından 16.10.2019 tarihinde Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına verilmiş, aynı tarihte esas komisyon olarak Plan ve Bütçe Komisyonuna sevk edilmiş, tali komisyon olarak da Sanayi Ticaret Enerji Tabii Kaynaklar, Bilgi Teknolojileri Komisyonuna sevk edilmiştir.

Söz konusu kanun teklifinin Komisyonun 22.10.2019 Salı günü Plan Bütçe Komisyonunun yapacağı toplantının gündemine alındığı Plan ve Bütçe Komisyonu Başkanlığının 18.10.2019 gün ve 1392241-130.02-552808 sayılı yazısı ile komisyon üyelerine bildirilmiştir.

Söz konusu kanun teklifi hakkında ilgili tali komisyonda herhangi bir görüşme yapılmadığı anlaşılmaktadır.

TBMM İçtüzüğü'nün 23'üncü maddesinde "*Tali komisyonların hangi yönden veya hangi maddeler hakkında görüş bildirecekleri havale sırasında belirtilmemiş ise, bu komisyonlar görüşlerini kendileriyle ilgili gördükleri hususlar üzerinde bildirirler*" denilirken, yine İçtüzüğü'nün 34'üncü maddesinde "*Bir komisyon, kendisine havale edilen teklifi, başka bir komisyonun ihtisası dahilinde görürse, gerekçeli olarak teklifin o komisyona havale edilmesini isteyebilir. Bir komisyon, kendisine havale edilen teklif yahut herhangi bir mesele için, bir başka komisyonun düşüncesini öğrenmeyi gerekli görürse, teklifin o komisyonda görüşüldükten sonra iadesini isteyebilir*" denilmektedir. Yine, aynı maddenin bir başka paragrafında "*Bir komisyon, başka bir komisyona havale edilmiş bir teklif yahut herhangi bir mesele için düşüncesini belirtmekte yarar görürse, o teklifin kendisine havale edilmesini isteyebilir*" hükmüne yer verilmiştir

Komisyonlara üye seçilirken milletvekillerinin uzmanlık ve ilgili alanları göz önüne alınmaktadır. Plan ve Bütçe Komisyonu üyelerinin her konuda yetkin birer uzman olduğunu söylemek mümkün değildir. Bu nedenle özel uzmanlık alanı ve

değerlendirme, tartışma gerektiren konuların öncelikle ilgili komisyonlarda görüşülmesi gerekmektedir. Plan ve Bütçe Komisyonunun asıl komisyon olduğu durumlarda da tekliflerin ilgili tali komisyonlarca düzenlenecek komisyon raporları dikkate alınarak Plan ve Bütçe Komisyonunda karara bağlanması hem doğru hem de İçtüzük'e uygun olacaktır.

(Yürürlük ve yürütme dahil) 19 maddeden kanun teklifi Plan ve Bütçe Komisyonunun 22.10.2019 tarihli birleşiminde gündeme alınarak görüşmelere geçilmiştir.

19 maddeden oluşan finans sektöründe ödeme sistemleri ile ilgili düzenleme ve denetim yetkisi konusunda bir takım teknik hükümleri içeren söz konusu teklif 4 ayrı kanunda değişiklik yapmaktadır. Bu durumu belirtir tablo aşağıda yer almaktadır.

Teklif Maddesi	Kanun Sıra No.	Düzenleme Yaptığı Kanun
1	1	19/10/2005 tarihli ve 5411 sayılı Bankacılık Kanunu 'nun 101 inci maddesinin üçüncü fıkrasında ibare değişikliği yapılmıştır.
2	2	23/2/2006 tarihli ve 5464 sayılı Banka Kartları ve Kredi Kartları Kanunu 'nun 1, 4,5, 6, 13, 29. maddelerinin bazı fıkralarında ibare değişikliği ve ilaveler yapılmıştır.
3	3	11/10/2006 tarihli ve 5549 sayılı Suç Gelirlerinin Aklanmasının Önlenmesi Hakkında Kanun 'un 2 nci maddesinin birinci fıkrasının (e) bendinde değişiklik yapılması.
4	4	20/6/2013 tarihli ve 6493 sayılı Ödeme ve Menkul Kıymet Mutabakat Sistemleri, Ödeme Hizmetleri ve Elektronik Para Kuruluşları Hakkında Kanun 'un 3 üncü maddesinin birinci fıkrasına bent eklenmiştir.
5		6493 sayılı Kanun 'un 5 inci maddesinin üçüncü fıkrası yürürlükten kaldırılmıştır.
6		6493 sayılı Kanun 'un 8. maddesi değiştirilmiştir.
7		6493 sayılı Kanun 'un 10 uncu maddesinin yedinci fıkrası değiştirilmiştir.
8		6493 sayılı Kanun 'un 12. maddesi değiştirilmiştir.
9		6493 sayılı Kanun 'un 14 üncü maddesinden sonra gelmek üzere ilave madde eklenmiştir.
10		6493 sayılı Kanun 'un 18. maddesi değiştirilmiştir.
11		6493 sayılı Kanun 'un 20. maddesi değiştirilmiştir.
12		6493 sayılı Kanun 'un 21. maddesi değiştirilmiştir.

13	6493 sayılı Kanun'un 26. maddesi değiştirilmiştir.
14	6493 sayılı Kanun'un 27.maddesi değiştirilmiştir.
15	6493 sayılı Kanun'na ek madde ilave edilmiştir.
16	6493 sayılı Kanun'na geçici madde ilave edilmiştir.
17	6493 sayılı Kanun'un 14, 15, 16,17, 22, 23, 24, 25, 29 ve 37. maddelerinin değişik fıkralarında ibare değişikliği ve eklemesi yapılmıştır.
18	Yürürlük maddesi
19	Yürütme maddesi

19 maddeden (yürürlük ve yürütme dahil) oluşan söz konusu torba kanun teklifinin, tüm maddeleri Merkez Bankasını ve Bankacılık Düzenleme ve Denetleme Kurumunu ilgilendiren hususlardan oluşmaktadır.

19 maddelik ödemeler alanına ilişkin olarak Bankacılık Düzenleme ve Denetleme Kurumuna ait bazı yetkilerin Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankasına verilmesini amaçlayan "Ödeme ve Menkul Kıymet Mutabakat Sistemleri, Ödeme Hizmetleri Ve Elektronik Para Kuruluşları Hakkında Kanun İle Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi"nde;

-Ödeme kuruluşları ve elektronik para kuruluşlarının BDDK tarafından katkı payı alınabilecek kuruluşlar arasından çıkarılması,

-Ödemeler alanındaki tüm yetkileri Merkez Bankasında toplayacak düzenleme yapılması dolayısıyla banka kartları ve kredi kartlarına ilişkin takas ve mahsup faaliyetlerinin de BDDK yetki alanında kalmasının istisnai bir durum yaratacağı değerlendirilerek, esasen ödeme sistemi faaliyeti olan "takas ve mahsup" faaliyetlerine ilişkin ifadelerin 5464 sayılı Kanun metninden çıkarılması,

-Türkiye Ödeme ve Elektronik Para Kuruluşları Birliğinin kurulması,

-Çek takası faaliyetlerinin İstanbul Takas ve Saklama Bankası AŞ. (Takasbank) tarafından sunulmaya başlaması nedeniyle ilgili düzenlemede değişiklik yapılması,

-Merkez Bankasının gözetim faaliyetleri kapsamında isteyebileceği verilerin kapsamının yeniden belirlenmesi,

-Merkez Bankasına sistemik öneme sahip kurulmuş ve kurulacak sistem üreticilerine hissedar olabilme yetkisinin verilmesi,

-Ödeme sistemleri alanındaki teminat uygulamalarının değiştirilmesi,

-BDDK'nın 6493 sayılı Ödeme ve Menkul Kıymet Mutabakat Sistemleri, Ödeme Hizmetleri ve Elektronik Para Kuruluşları Hakkında Kanun kapsamındaki görev ve yetkilerinin Merkez Bankasına devredilmesini teminen BDDK'nın ikincil düzenleme yapma yetkisinin Merkez Bankasına devredilmesi,

-Münhasıran hesap bilgisi sağlama faaliyetlerini sunacak ödeme kuruluşlarının Kanunda yer alan bazı maddelerden muaf tutulmasının sağlanması,

-Merkez Bankasına bir ödeme hizmeti sağlayıcısındaki verilerin ödeme hizmeti başlatma ve hesap bilgisi sağlama faaliyetleri kapsamında başka bir ödeme hizmeti sağlayıcısı ile paylaşılmasına ilişkin her türlü usul ve esası belirleme yetkisinin verilmesi,

-Merkez Bankasına elektronik parayı ihraç eden ön ödemeli araçlar ile yapılan işlemlerinin toplam büyüklük ve etki alanı açısından Bankaca belirlenecek belirli seviyeye ulaşması durumunda, Kanun kapsamında değerlendirilmesine karar verebilme yetkisi verilmesi,

-BDDK'nın 6493 sayılı Kanun kapsamındaki görev ve yetkilerinin Merkez Bankasına devredilmesini teminen 6493 sayılı Kanunda yer alan bazı ibare ve ifadelerin değiştirilmesi, BDDK ve Merkez Bankası arasındaki işbirliği esaslarının tespiti,

-Elektronik para kuruluşlarının bankalara yatırdıkları fonların bankalarca Merkez Bankası nezdinde bloke edilmesi uygulamasının kaldırılması,

-Merkez Bankasına elektronik para kuruluşlarının hangi faaliyetlerinin kredi verme faaliyeti olarak değerlendirilmeyeceğine ilişkin yetki verilmesi,

-Merkez Bankasına ödeme hizmetleri ve elektronik para ihracı konusundaki düzenlemelere uyması gereken bankaların konu ile ilgili denetimlerinin de yapılabilmesini sağlamak amacıyla düzenleme ve denetim yapma yetkisi verilmesi,

-PTT'nin ödemeler alanındaki faaliyetlerinin Merkez Bankası tarafından denetlenmesini sağlayıcı düzenleme yapılması,

-6493 sayılı Kanun kapsamında verilebilecek idari para cezasına ilişkin tutarların güncellenmesi,

-Türkiye Ödeme ve Elektronik Para Kuruluşları Birliği kurulması ve söz konusu Birliğin görev ve yetkilerinin belirlenmesi,

-BDDK'nın 6493 sayılı Kanun kapsamındaki görev ve yetkilerinin Merkez Bankasına devredilmesine ilişkin geçiş süreci ile ilgili hususların düzenlenmesi,

-Kanun kapsamına yeni alınan ödeme hizmetlerini sunmakta olan kuruluşların faaliyet izni almalarına ilişkin geçiş süreci ve Banka tarafından çıkarılacak yönetmeliklere yönelik azami sürenin tespiti,

gibi yaklaşık 20 (yirmi) konuda dört ayrı kanunda değişiklik yapan ayrıntılı teknik düzenlemeler yer almıştır.

Para, teknolojik değişim ve gelişimler karşısında en fazla etkilenen, ancak etkilenmesi önlenmeye çalışılan sistemlerin başında gelmektedir. Devletler "Bağımsız" ve "Milli" paralarını koruma telaşı içerisinde statükoyu tüm güçleriyle devam ettirmeye çalışmaktadırlar ancak diğer yandan da teknoloji para sistemleri konusunda epey bir mesafe kat edilmiş bulunmaktadır.

En hayati risk ise rezerv paraya sahip ülkeler için söz konusudur.

Teknolojik gelişim klasik para sistemleri karşısında digital ve kripto para diye tanımlayabileceğimiz iki farklı para türünü ortaya çıkarmıştır .Elektronik para konusunda ülkemizde düzenlemeler olmasına karşın sanal para hakkında bir düzenleme yoktur.

Kripto- sanal paralara yönelik eleştirilerden biri bunların devlet kontrollü bir para birimi olmaması dolayısıyla bunlar aracılığıyla yapılan uluslararası para transferlerinin hem vergi kaçırma hem de kara para aklama suçlarını artırabileceği ve silah ticareti ve uyuşturucunun finansmanında gizli bir yöntem olarak kullanılabilceği yönündedir

Ülkemizin de üye olduğu OECD bünyesinde kurulan Mali Eylem Görev Gücü (FATF), kara para aklanması ve silah ticareti ve uyuşturucunun finansmanında uluslararası bir kural koyucudur ve kurallara uymayan ülkeleri gri veya kara listeye alabilmektedir. Haziran 2019'da Mali Eylem Görev Gücü, sanal paralarla ilgili bir bildiri de bu duruma yönelik uyarılara yer vermiştir.

"Blockchain" tabanlı üzerine yazılan paralardan çok popüler olan bitcoin ve halihazırda deneysel aşamada ama artık kurumsallaşmış paraların varlığı 2400'e ulaşan yeni özel para biriminin ulusal sınırlarda nasıl kullanılması gerektiğiyle ilgili bütün ülkelerin üzerinde çalıştığı konulardan bir tanesi olmasına karşın, kanun teklifinde yer alan düzenlemeler bu konuda finansal sistemimizle ilgili herhangi bir altyapının kurulmasına yönelik hazırlıkları dahi içermemektedir.

6493 sayılı Kanun ile yapılan ve teklif edilen bu düzenleme ile dijital paralara karşı önlem alınabilirken kripto paralar karşısında ise nispeten çaresizlik söz konusudur. Esasen teknolojik değişim sonucu "Blok Zinciri Ekonomisi" diyebileceğimiz yeni bir ekonomi paradigması da oluşmaktadır ve değişim kaçınılmaz görünmektedir.

Kanun teklifinin 6493 sayılı Ödeme ve Menkul Kıymet Mutabakat Sistemleri, Ödeme Hizmetleri ve Elektronik Para Kuruluşları Hakkında Kanun'un mevcut 8. maddesine 4. fıkrayı ekleyen 6. maddesinin son fıkrasında yer alan düzenleme kanun teklifinden çıkarılmalıdır.

Finansallaşmış dünya ekonomisine ekonomik entegrasyonumuzun artması sonucu oluşan yeni durumlara yönelik düzenlemelerin yapılması gerekli bulunmaktadır. Kanun teklifinde yer alan hükümlerle 6493 sayılı Ödeme ve Menkul Kıymet Mutabakat Sistemleri, Ödeme Hizmetleri ve Elektronik Para Kuruluşları Hakkında Kanun'un tüm düzenleme konuları bakımından Merkez Bankası tek görevli ve yetkili otorite hâline getirilmektedir. Teklifteki maddelerin önemli bir kısmı, BDDK'ya ait görev ve yetkilerin Merkez Bankasına verilmesine dairdir.

Söz konusu teknik düzenlemeleri içeren kanun teklifi tarafımızca genel olarak uygun bulunmakla birlikte, kanun teklifinin 6493 sayılı Ödeme ve Menkul Kıymet Mutabakat Sistemleri, Ödeme Hizmetleri ve Elektronik Para Kuruluşları Hakkında Kanun'un mevcut 8. maddesine 4. fıkrayı ekleyen 6. maddesinin son fıkrasında yer alan "*Banka, sistemlerin kesintisiz işletimini sağlamak amacıyla sistemik öneme sahip kurulmuş ve kurulacak sistem işleticilerine hissedar olabilir.*" şeklindeki hükmün gerekliliği konusunda komisyon çalışmaları sırasında tarafımızca yöneltilen sorulara tatmin edici cevaplar verilememiştir.

Söz konusu fıkra ilavesi ile ilgili olarak teklif metninde;

"Diğer taraftan Bankaya, sistemlerin kesintisiz işletimini sağlamak amacıyla sistemik öneme sahip kurulmuş ve kurulacak sistem işleticilerine hissedar olabilme yetkisi verilmektedir."

şeklindeki gerekçeye yer verilmiştir.

Komisyonadaki görüşmeler sırasında ilgililer tarafından "*Merkez Bankası açısından hissedar olma kavramının yeni bir konsept olmadığı*" ifade olunarak Merkez Bankasının hali hazırda SWIFT adı verilen uluslararası şirkete ortaklığı bu duruma örnek olarak verilmiştir.

Ancak söz konusu madde metninde tarif edilen ortaklık SWIFT ve diğer uluslararası şirketlerle geçmişte yapılan ortaklıktan farklıdır. Söz konusu hüküm Merkez Bankasının kendisinin denetim ve gözetimine tabi yurt içindeki sistem işleticileri ile ortaklığına cevaz vermektedir. Bu durum Merkez Bankasının itibarı açısından da sakıncalı durumların ortaya çıkmasına neden olabilecektir. Bu konudaki ihtiyaç bizzat Merkez Bankasının kuracağı ve tamamına sahip olacağı sistem işletici şirketler aracılığı ile de giderilebilir.

“Sistemik öneme sahip- sistemin kesintisiz çalışmasını sağlama” gibi amaçlar ön plana çıkartılarak yapılmaya çalışılan bu düzenlemenin söz konusu kanun teklifinde yer almasının nedeni tarafımızca anlaşılamamıştır.

Düzenleme ve denetleme otoritesi konumunda bulunan Merkez Bankasının sistem işleticilerine ortak olmasının yolunu açan bu hüküm yukarıda belirtilen gerekçelerle tarafımızca uygun bulunmadığından kanun teklifi metninden çıkarılması gerekir.

Bülent Kuşoğlu

Ankara

Abdullah Şener

Konya

Kamil Okyay Sındır

İzmir

Cavit Arı

Antalya

Emine Gülizar Emecan

İstanbul

Süleyman Girgin

Muğla

MUHALEFET ŞERHİ

2-2272 Esas Numaralı Ödeme ve Menkul Kıymet Mutabakat Sistemleri, Ödeme Hizmetleri ve Elektronik Para Kuruluşları Hakkında Kanun ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi'ne ilişkin muhalefet şerhimiz ektedir.

Türkiye, reel sektörde, üretimde büyük daralmanın yaşandığı ve işsiz sayısının her geçen gün arttığı derin bir ekonomik krizin içindedir. Ancak, çoğunluğun hayatlarına dokunan bu sorunu yapısal reformlar ile gidermek yerine, AKP finansal ayrıntıları düzenleyerek krizi ötelemeye, görünmez kılmaya, hatta finans sektörünün yapısal krizinin sonuçlarını toplumun geneline yaymaya çalışmaktadır. Finansallaşma ile geleceğe dair piyasa risklerini bugün bir aciliyet içinde konuşmaya başlamış ve bütün bu risk tahminlerinin bugünün sorunlarından daha mühim olduğuna dair teknik bir ikna sürecine tabi tutulmuş bulunmaktayız. Para piyasasındaki teknik ayrıntıları düzenleyerek, çağımızdaki teknolojik gelişmeyi yakalamaya, geleceğe dair riskleri azaltmaya çalıştıklarını söyleyen teknokratlar, bürokratlar ve AKP'li siyasetçiler, bugün yaşadığımız krizi, işsizlik ve yoksulluğu çözümsüz bırakarak gelecek için çok daha büyük risklere zemin hazırlamaktadır.

Söz konusu Kanun Teklifi ile Bankacılık Düzenleme ve Denetleme Kurumu'nun (BDDK) ödeme sistemleri üzerindeki denetim yetkisi, Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası'na (TCMB) devredilmektedir. Böylelikle halihazırda ödeme sistemlerine dair düzenleme ve gözetim yetkilerine sahip olan TCMB'nin görev alanı, denetim yetkisi ile biraz daha genişletilmiştir. Görevi denetleme olan bir kurumun (BDDK) bu yetkisinin elinden alınması, her ne kadar bir düzenleme ve denetleme ikiliğini ortadan kaldıracak bile olsa, makul bir istek gibi görünmemektedir. Ayrıca, bu ikiliğin ortadan kaldırılması gerekliliğinin, daha önceki bir aksayış veya herhangi bir soruna yönelik olarak sunulmamış oluşu, TCMB'nin denetim görevini yerine ne ölçüde getirebileceğine dair akıllarda soru işaretleri oluşturmuştur.

Kanun Teklifinin ana temasını oluşturan finansallaşma nedeniyle, bir yandan hayali sermaye biçimlerine yönelik düzenlemelerle gerçekte karşılığı olmayan paralar dolaşıma sokulmakta, öte yandan finansal risklerin toplumsallaştırıldığı bir sisteme hapsedilen insanlar sahip olmadıkları paraları harcayarak tüketime yönlendirilmektedir. Borç ödeme takvimi sürekli ertelenerek kriz görünmez kılınmaya çalışılmaktadır. Bu noktada işbu teklifteki, 'ödeme sistemleri'nin TCMB tarafından denetlenmesi isteği esasında bir 'amaç' üzerinden anlam arz etmektedir: TCMB bu borç sarmalı içinde tetikte olmak, borç yönetimi ile krizi yönetmeye çalışmak istemektedir. Tüm dünyada benzer örneklere, düzenlemelere rastlıyor olmak ise bu yetki devrinin hukuki ve ekonomik boyuttaki meşruiyetini kanıtlamaktan öte, basitçe benzer bir eğilimin küreselliğine işaret etmektedir.

Kanun Teklifi, paranın anlamı ve değerinin herhangi bir yurttaşın yaşamındaki karşılığından oldukça uzak bir alana daırdır. Öyle ki, işbu Kanun Teklifi, yurttaşların bugüne dair derdi olan borçluluk, güvencesizlik ve geleceğe dair belirsizliklerin giderilmesi için çıkarılmamıştır. Bu sorunlardan soyutlanan belirsizliklerin, risklerin düzenlenmesinin bugüne, bugünün somut koşullarına ve ihtiyaçlarına tercih edildiği bir Kanun Teklifi ile karşı karşıyayız. Bir başka deyişle, AKP'nin para politikalarıyla, bir takım teknik düzenlemelerle derinlik kazandırmaya çalıştığı finansal sektör, gelecekteki riskleri bugüne taşıırken, yurttaşların bugünkü sorunlarının çözümünü ise geleceğe ötelemektedir.

Söz konusu Kanun Teklifinin genel gerekçesinde, bazı finansal araç ve kavramların düzenlenme ihtiyacının "gerek reel ekonominin gerekse finansal sistemin sorunsuz bir şekilde çalışabilmesi" adına doğduğu ve amaçlanan bu sorunsuz işleyişin "ülkelerin güvenliğini ilgilendiren bir mesele" olduğu belirtilmektedir. Halkların Demokratik Partisi olarak, ne reel sektördeki krizin ve yurttaşlar üzerindeki çeşitli etkilerinin bir takım finansal teknik düzenlemeler ile giderilebileceği ne de adeta bir tılsım gibi kullanılmaya çalışılan minör finansal düzenlemelerin alanına sokulmaya çalışılan "ülke güvenliği" gibi günümüz milliyetçiliğine seslenen bir bakış açısının ekonomideki gerçek sorunları yansıttığı kanaatindeyiz.

Sonuç olarak, işbu Kanun Teklifi ile bir kez daha karşılaştığımız, kapitalizmin hayatın her alanında yarattığı ve yaratmakta olduğu tahribatın bir takım teknik, minör finansal düzenlemelerle

düzeltilebileceği fikri yanıltıcıdır. Reel ekonomideki sıkıntıların, yoksulluğun dahi, bu tür yöntemlerle yönetilebileceği ve giderilebileceği düşüncesi, günümüz ekonomik krizi koşullarında naifliğini yitirmiştir. Aksine, reel sektöre yönelik yapısal çözümlerin ivedilikle aranması gerektiği bir dönemde bu tür düzenlemelerin gerçekleştirilmesi, düzenlemelerin yurttaşların aciliyet gerektiren sorunlarına oldukça dolaylı bir biçimde dokunması açısından bir illüzyon olarak nitelenebilir.

Erol Katırcıoğlu
İstanbul

MUHALEFET ŞERHİ

Ödeme ve Menkul Kıymet Mutabakat Sistemleri, Ödeme Hizmetleri ve Elektronik Para Kuruluşları Hakkında Kanun ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi (2/2270)'nin 6. Maddesinin 4. fıkrasındaki düzenlemeye yönelik İYİ PARTİ'nin Muhalefet Şerhi

6493 sayılı kanunun gerekçesi şöyle açıklanmıştı “ Bu kapsamda, bu kanun hazırlanırken sistemler, ödeme hizmetleri ve elektronik para hususlarında Türk Mevzuatını AB müktesebatına uyumlaştırmak için 2007/64/EC sayılı Ödeme Hizmetleri Direktifi, 2009/44/EC Sayılı Direktif ile değişik 1998/26/EC sayılı Ödeme ve Menkul Kıymet Mutabakat Sistemlerinde Mutabakatın Nihailiği Direktifi ve 2009/110/EC Sayılı Elektronik Para Kuruluşlarının Kurulması, Faaliyetlerinin Sürdürülmesi, Denetim Direktifi dikkate alınmıştır.”

2013 yılında 6493 sayılı kanunun kabulünden sonra 2015/2366 sayılı Ödeme Hizmetleri Direktifi 2 kabul edilmiş ve üye ülkelerin 13 Ocak 2018 tarihine kadar uyum sağlaması öngörülmüştür. Bu kanun teklifinin, bu Direktife uyum sağlamayı gerçekleştirmek için getirildiği anlaşılıyor.

Söz konusu 4. fıkrada “Banka, Sistemlerin kesintisiz işletimini sağlamak amacıyla sistemik öneme sahip kurulmuş ve kurulacak sistem işleticilerine hisseder olabilir” denilmektedir. Uluslararası Ödemeler Bankası (BİS) nezdindeki Finansal İstikrar Kurumu altında faaliyet gösteren Bankacılık Düzenleme Komitesi sistemik öneme sahip finans kuruluşlarını “too big to fail = iflas ettiremeyecek kadar büyük” kuruluşlar olarak tanımlamaktadır. Ancak, Komite bu kategorideki finansal kuruluşlara hiçbir şekilde; hissedarlık-ortaklık önermemektedir. Zira bu tür düzenlemelerin “moral hazard = ahlaki riziko” yaratacağından bahisle, kamusal otoritenin kapsamlı bir düzenleme ve sıkı bir denetimi hedeflemelidir demektedir.

Bankalar itibar kuruluşlarıdır. TCMB'nin kendisine verilen fiyat-finansal istikrar görevini yerine getirirken kullandığı en önemli araç “beklenti” yönetimidir. İtibari olmayan bir Merkez Bankası beklentileri olumlu yönde yönetemez. Elinde her türlü düzenleme ve denetim yetkisi olan Merkez Bankası'na amacı ticari olan bir kuruluşa hissedar yapmak onun itibarını zayıflatmaya yönelik bir tuzaktır. Samimi olan siyasetçi bu düzenlemeyi yapmamalıdır, itibarını önemseyen bir Merkez Bankası da bu yetkiyi kabul etmemelidir.

Her şey usulüne uygun yapılsa, hiçbir kayırmacılık vs. olmasa bile, sistemdeki oyunculardan herhangi birisine hissedar olunması beraberinde birçok yanlış algıyı harekete

geçirecek ve kurumu yaralayacaktır. Ayrıca konunun Rekabet Hukuku açısından da önemli olumsuzlukları ortaya çıkaracağı göz ardı edilmemelidir.

Komisyonadaki görüşmeler esnasında sorulan bir soruya cevaben, bu türden uygulamaların Endonezya, Malezya, Brezilya, Meksika, Arjantin gibi ülkelerde olduğu söylendi. Verilen yanıt aslında bu maddeye niçin itiraz edilmesinin gerekçesidir. Bu tür uygulamalar yolsuzluk, kayırmacılık, rekabeti riayet etmemenin sıradan olduğu ülkelerdir. Sırf bu örneklerden hareketle bile bu tür düzenlemenin tasarıdan niçin çıkarılması gerektiğini açıklar. Şu anda TCMB'den faaliyet izni alan beş ödeme sistemi var ve bunlar TCMB'nin işleticisi olduğu EFT'nin altında yer alıyorlar ve onun denetimine tabiler.

TCMB an itibari ile iki kuruluşun, BIS ve SWIFT'in hissedarıdır. Bu hissedarlık gereklidir ve doğru karardır. Çünkü TCMB bu kuruluşlardan hizmet almaktadır. Şayet ilerde, ödeme ve mutabakat sistemleriyle ilgili bir hissedarlık durumu ortaya çıkarsa, bu ihtiyacın yürürlükteki Merkez Bankası Kanunu'nun 3.maddesindeki düzenleme çerçevesinde yerine getirilmesi mümkündür. Komisyonunda yapılan onca açıklamaya rağmen bu düzenleme ile tam ne amaçlandığı izah edilememiştir. TCMB, örneğin, Passolige ortak mı edilmek isteniyor gibi bir cümle bile kurulmuştur. Açıklanan nedenlerden dolayı düzenlemenin metinden çıkarılması gerekir.

Durmuş Yılmaz
Ankara

İsmail Tatlıoğlu
Bursa

MALATYA MİLLETVEKİLİ BÜLENT TÜFENKÇİ
İLE 74 MİLLETVEKİLİNİN TEKLİFİ

**ÖDEME VE MENKUL KIYMET
MUTABAKAT SİSTEMLERİ, ÖDEME
HİZMETLERİ VE ELEKTRONİK PARA
KURULUŞLARI HAKKINDA KANUN
İLE BAZI KANUNLARDA DEĞİŞİKLİK
YAPILMASINA DAİR KANUN TEKLİFİ**

MADDE 1- 19/10/2005 tarihli ve 5411 sayılı Bankacılık Kanununun 101 inci maddesinin üçüncü fıkrasında yer alan “finansman şirketleri, ödeme kuruluşları ile elektronik para kuruluşlarınca” ibaresi “finansman şirketlerince” şeklinde değiştirilmiştir.

MADDE 2- 23/2/2006 tarihli ve 5464 sayılı Banka Kartları ve Kredi Kartları Kanununun 1 inci maddesinin birinci fıkrasında yer alan “banka kartları ve kredi kartlarının çıkarılmasına, kullanımına, takas ve mahsup işlemlerine” ibaresi “banka kartları ve kredi kartlarının çıkarılmasına ve kullanımına” şeklinde; 4 üncü maddesinin birinci fıkrasında yer alan “üye işyerleri ile anlaşma yapma, bilgi alışverişi, takas ve mahsuplaşma” ibaresi “üye işyerleri ile anlaşma yapma ve bilgi alışverişi” şeklinde; 5 inci maddesinin birinci fıkrasında yer alan “üye işyerleri ile anlaşma yapma, bilgi alışverişi, takas ve mahsuplaşma kuruluşlarının,” ibaresi “üye işyerleri ile anlaşma yapma ve bilgi alışverişi faaliyetinde bulunan kuruluşların,” şeklinde; 6 ncı maddesinin birinci fıkrasında yer alan “üye işyerleri ile anlaşma yapma, bilgi alışverişi, takas ve mahsuplaşma kuruluşlarının” ibaresi “üye işyerleri ile anlaşma yapma ve bilgi alışverişi faaliyetinde bulunan kuruluşların,” şeklinde; 13 üncü maddesinin birinci fıkrasında yer alan “Kart çıkarma, bilgi alışverişi, takas ve mahsuplaşma” ibaresi “Kart çıkarma ve bilgi alışverişi” şeklinde; 29 uncu maddesinin başlığı “Bilgi alışverişi” şeklinde ve birinci fıkrasında yer alan “veya kartların kullanımından doğan borç ve alacakların takas ve mahsup işlemleri” ibaresi “faaliyetleri” şeklinde değiştirilmiştir.

PLAN VE BÜTÇE KOMİSYONUNUN
KABUL ETTİĞİ METİN

**ÖDEME VE MENKUL KIYMET
MUTABAKAT SİSTEMLERİ, ÖDEME
HİZMETLERİ VE ELEKTRONİK PARA
KURULUŞLARI HAKKINDA KANUN
İLE BAZI KANUNLARDA DEĞİŞİKLİK
YAPILMASINA DAİR KANUN TEKLİFİ**

MADDE 1- 19/10/2005 tarihli ve 5411 sayılı Bankacılık Kanununun 101 inci maddesinin üçüncü fıkrasında yer alan “, finansman şirketleri, ödeme kuruluşları ile elektronik para kuruluşlarınca” ibaresi “ile finansman şirketlerince” şeklinde değiştirilmiştir.

MADDE 2- 23/2/2006 tarihli ve 5464 sayılı Banka Kartları ve Kredi Kartları Kanununun 1 inci maddesinin birinci fıkrasında yer alan “banka kartları ve kredi kartlarının çıkarılmasına, kullanımına, takas ve mahsup işlemlerine” ibaresi “banka kartları ve kredi kartlarının çıkarılmasına ve kullanımına” şeklinde; 4 üncü maddesinin birinci fıkrasında yer alan “üye işyerleri ile anlaşma yapma, bilgi alışverişi, takas ve mahsuplaşma” ibaresi “üye işyerleri ile anlaşma yapma ve bilgi alışverişi” şeklinde; 5 inci maddesinin birinci fıkrasında yer alan “üye işyerleri ile anlaşma yapma, bilgi alışverişi, takas ve mahsuplaşma kuruluşlarının,” ibaresi “üye işyerleri ile anlaşma yapma ve bilgi alışverişi faaliyetinde bulunan kuruluşların,” şeklinde; 6 ncı maddesinin birinci fıkrasında yer alan “üye işyerleri ile anlaşma yapma, bilgi alışverişi, takas ve mahsuplaşma kuruluşlarının” ibaresi “üye işyerleri ile anlaşma yapma ve bilgi alışverişi faaliyetinde bulunan kuruluşların” şeklinde; 13 üncü maddesinin birinci fıkrasında yer alan “Kart çıkarma, bilgi alışverişi, takas ve mahsuplaşma” ibaresi “Kart çıkarma ve bilgi alışverişi” şeklinde; 29 uncu maddesinin başlığı “Bilgi alışverişi” şeklinde ve birinci fıkrasında yer alan “veya kartların kullanımından doğan borç ve alacakların takas ve mahsup işlemleri” ibaresi “faaliyetleri” şeklinde değiştirilmiştir.

(Malatya Milletvekili Bülent Tüfenkci ile
74 Milletvekilinin Teklifi)

MADDE 3- 11/10/2006 tarihli ve 5549 sayılı Suç Gelirlerinin Aklanmasının Önlenmesi Hakkında Kanunun 2 nci maddesinin birinci fıkrasının (e) bendinde yer alan “Uzmanlarını” ibaresi “Uzmanları ile Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası Denetçileri ve Uzmanlarını” şeklinde değiştirilmiştir.

MADDE 4- 20/6/2013 tarihli ve 6493 sayılı Ödeme ve Menkul Kıymet Mutabakat Sistemleri, Ödeme Hizmetleri ve Elektronik Para Kuruluşları Hakkında Kanunun 3 üncü maddesinin birinci fıkrasına aşağıdaki bent eklenmiştir.

“dd) Birlik: Türkiye Ödeme ve Elektronik Para Kuruluşları Birliğini,”

MADDE 5- 6493 sayılı Kanunun 5 inci maddesinin üçüncü fıkrası yürürlükten kaldırılmıştır.

MADDE 6- 6493 sayılı Kanunun 8 inci maddesinin birinci fıkrasına aşağıdaki cümle eklenmiş, ikinci fıkrası aşağıdaki şekilde değiştirilmiş ve maddeye aşağıdaki fıkra eklenmiştir.

“Bankanın gözetim yetkisi; sistem işleticisi, sistem katılımcıları, mutabakat kuruluşu, bağlantılı diğer sistemler ile dış hizmet sağlayıcıları gibi faaliyetleri sistemin çalışmasıyla yakından ilgili tüm tarafları kapsar.”

“(2) Banka, gözetim faaliyetlerinin kapsamına giren kuruluşların gerçekleştirdiği bütün işlemlere ilişkin kayıt, bilgi ve belgeyi, gerekli gördüğü durumlarda anlık ve işlem bazında olmak üzere talep edebilir. Gözetim faaliyetlerinin kapsamına giren kuruluşlar, her türlü kayıt, bilgi ve belgeyi gizli dahi olsalar Bankaca belirlenecek usul ve esaslar çerçevesinde Bankaya tevdi etmek ve Bankanın gözetimine hazır hâle getirmekle yükümlüdür.”

“(4) Banka, sistemlerin kesintisiz işletimini sağlamak amacıyla sistemik öneme sahip kurulmuş ve kurulacak sistem işleticilerine hissedar olabilir.”

(Plan ve Bütçe Komisyonunun Kabul Ettiği
Metin)

MADDE 3- 11/10/2006 tarihli ve 5549 sayılı Suç Gelirlerinin Aklanmasının Önlenmesi Hakkında Kanunun 2 nci maddesinin birinci fıkrasının (e) bendinde yer alan “Uzmanlarını” ibaresi “Uzmanları ile Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası Denetçileri ve Uzmanlarını” şeklinde değiştirilmiştir.

MADDE 4- 20/6/2013 tarihli ve 6493 sayılı Ödeme ve Menkul Kıymet Mutabakat Sistemleri, Ödeme Hizmetleri ve Elektronik Para Kuruluşları Hakkında Kanunun 3 üncü maddesinin birinci fıkrasına aşağıdaki bent eklenmiştir.

“dd) Birlik: Türkiye Ödeme ve Elektronik Para Kuruluşları Birliğini,”

MADDE 5- 6493 sayılı Kanunun 5 inci maddesinin üçüncü fıkrası yürürlükten kaldırılmıştır.

MADDE 6- 6493 sayılı Kanunun 8 inci maddesinin birinci fıkrasına aşağıdaki cümle eklenmiş, ikinci fıkrası aşağıdaki şekilde değiştirilmiş ve maddeye aşağıdaki fıkra eklenmiştir.

“Bankanın gözetim yetkisi; sistem işleticisi, sistem katılımcıları, mutabakat kuruluşu, bağlantılı diğer sistemler ile dış hizmet sağlayıcıları gibi faaliyetleri sistemin çalışmasıyla yakından ilgili tüm tarafları kapsar.”

“(2) Banka, gözetim faaliyetlerinin kapsamına giren kuruluşların gerçekleştirdiği bütün işlemlere ilişkin kayıt, bilgi ve belgeyi, gerekli gördüğü durumlarda anlık ve işlem bazında olmak üzere talep edebilir. Gözetim faaliyetlerinin kapsamına giren kuruluşlar, her türlü kayıt, bilgi ve belgeyi gizli dahi olsa Bankaca belirlenecek usul ve esaslar çerçevesinde Bankaya tevdi etmek ve Bankanın gözetimine hazır hâle getirmekle yükümlüdür.”

“(4) Banka, sistemlerin kesintisiz işletimini sağlamak amacıyla sistemik öneme sahip kurulmuş ve kurulacak sistem işleticilerine hissedar olabilir.”

(Malatya Milletvekili Bülent Tüfenkci ile
74 Milletvekilinin Teklifi)

MADDE 7- 6493 sayılı Kanunun 10 uncu maddesinin yedinci fıkrası aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“(7) Sistem işleticisi, sistemdeki işlemlerin herhangi bir sebeple sonlandırılmaması veya katılımcının sistemdeki yükümlülüklerini yerine getirememesi durumunda kullanılmak üzere katılımcılardan teminat talep edebilir. Teminatlar ayrı bir hesapta izlenir. Bu teminatlara üçüncü fıkradaki tedbir ve kararlar uygulanmaz. Bu madde kapsamında sermaye piyasası araçlarının teminat olarak alınması halinde 6/12/2012 tarihli ve 6362 sayılı Sermaye Piyasası Kanununun 47 nci maddesi uygulanır. Bu madde kapsamında sermaye piyasası araçları haricindeki varlıkların teminat olarak alınması halinde, sistem işleticisi sistem kuralları çerçevesinde sistemdeki işlemlerin sonlandırılması ve katılımcının sistemdeki yükümlülüklerinin yerine getirilmesi için herhangi bir ihbar veya ihtarda bulunma, süre verme, adli veya idari merciden izin ya da onay alma, teminatın açık artırma ya da başka bir yol ile nakde çevrilmesi gibi herhangi bir ön şartı yerine getirme yükümlülüğü olmaksızın bu teminatları nakde çevirebilir ve kullanabilir.”

MADDE 8- 6493 sayılı Kanunun 12 nci maddesinin birinci fıkrasına aşağıdaki bentler eklenmiş, ikinci fıkrasının (1) bendinde yer alan “Kurulca” ibaresi “Bankaca” şeklinde ve üçüncü fıkrası aşağıdaki şekilde değiştirilmiş ve maddeye aşağıdaki fıkralar eklenmiştir.

“(f) Ödeme hizmeti kullanıcısının isteği üzerine başka bir ödeme hizmeti sağlayıcısında bulunan ödeme hesabıyla ilgili sunulan ödeme emri başlatma hizmetini,

(g) Ödeme hizmeti kullanıcısının onayının alınması koşuluyla, ödeme hizmeti kullanıcısının ödeme hizmeti sağlayıcıları nezdinde bulunan bir veya daha fazla ödeme hesabına ilişkin konsolide edilmiş bilgilerin çevrimiçi platformlarda sunulması hizmetini,

(Plan ve Bütçe Komisyonunun Kabul Ettiği
Metin)

MADDE 7- 6493 sayılı Kanunun 10 uncu maddesinin yedinci fıkrası aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“(7) Sistem işleticisi, sistemdeki işlemlerin herhangi bir sebeple sonlandırılmaması veya katılımcının sistemdeki yükümlülüklerini yerine getirememesi durumunda kullanılmak üzere katılımcılardan teminat talep edebilir. Teminatlar ayrı bir hesapta izlenir. Bu teminatlara üçüncü fıkradaki tedbir ve kararlar uygulanmaz. Bu madde kapsamında sermaye piyasası araçlarının teminat olarak alınması hâlinde 6/12/2012 tarihli ve 6362 sayılı Sermaye Piyasası Kanununun 47 nci maddesi uygulanır. Bu madde kapsamında sermaye piyasası araçları haricindeki varlıkların teminat olarak alınması hâlinde, sistem işleticisi sistem kuralları çerçevesinde sistemdeki işlemlerin sonlandırılması ve katılımcının sistemdeki yükümlülüklerinin yerine getirilmesi için herhangi bir ihbar veya ihtarda bulunma, süre verme, adli veya idari merciden izin ya da onay alma, teminatı açık artırma ya da başka bir yol ile nakde çevirme gibi herhangi bir ön şartı yerine getirme yükümlülüğü olmaksızın bu teminatları nakde çevirebilir ve kullanabilir.”

MADDE 8- 6493 sayılı Kanunun 12 nci maddesinin birinci fıkrasına aşağıdaki bentler eklenmiş, ikinci fıkrasının (1) bendinde yer alan “Kurulca” ibaresi “Bankaca” şeklinde, üçüncü fıkrası aşağıdaki şekilde değiştirilmiş ve maddeye aşağıdaki fıkralar eklenmiştir.

“(f) Ödeme hizmeti kullanıcısının isteği üzerine başka bir ödeme hizmeti sağlayıcısında bulunan ödeme hesabıyla ilgili sunulan ödeme emri başlatma hizmetini,

(g) Ödeme hizmeti kullanıcısının onayının alınması koşuluyla, ödeme hizmeti kullanıcısının ödeme hizmeti sağlayıcıları nezdinde bulunan bir veya daha fazla ödeme hesabına ilişkin konsolide edilmiş bilgilerin çevrim içi platformlarda sunulması hizmetini,

(Malatya Milletvekili Bülent Tüfenkci ile
74 Milletvekilinin Teklifi)

(ğ) Ödemeler alanında toplam büyüklük veya etki alanı açısından Bankaca belirlenecek seviyeye ulaşan diğer işlem ve hizmetleri,”

“(3) Ödeme hizmetlerine, ödeme hizmetleri kapsamında tarafların hak ve yükümlülüklerine, ödeme hizmetine ilişkin sağlanacak bilgi ve koşullar ile çerçeve sözleşmeye ilişkin usul ve esaslar, Mali Suçları Araştırma Kurulunun görüşünün alınması suretiyle Bankaca çıkarılacak yönetmelikle belirlenir.”

“(4) Banka, ödeme hizmeti kapsamındaki belirli bir işlem türüne ilişkin olarak herhangi bir isim altında işlemin taraflarından birinin aldığı ücret, masraf, komisyon ve diğer menfaatlerin nitelikleri ile azami miktar ya da oranlarını tespit etmeye, bunları kısmen veya tamamen serbest bırakmaya yetkilidir.

(5) Banka, ikinci fıkranın (h) bendinde yer alan işlemlerin toplam büyüklük ve etki alanı açısından Bankaca belirlenecek seviyeye ulaşması durumunda, bu Kanun kapsamında ödeme hizmeti olarak değerlendirilmesine karar verebilir.

(6) Ödeme hizmeti sağlayıcılarının bu Kanuna tabi faaliyetleri nedeniyle taraf oldukları hukuki ilişkiler Banka tarafından izlenir. Banka, ödeme hizmeti sağlayıcılarının bu Kanuna tabi faaliyetleri nedeniyle taraf oldukları hukuki ilişkiler kapsamında, ödemeler alanının gelişimini olumsuz etkileyebilecek nitelikte uygulamaların bulunduğunu tespit etmesi durumunda, ödeme hizmeti sağlayıcılarının bu Kanuna tabi faaliyetleri nedeniyle taraf oldukları hukuki ilişkilerle ilgili olarak uyulması gereken usul ve esasları belirlemeye yetkilidir.

(7) Banka, bu Kanuna tabi faaliyetler kapsamında ödemeler alanının gelişimini olumsuz etkileyebilecek nitelikte durum ve uygulamaların bulunduğunu tespit etmesi durumunda, konu ile ilgili çalışma komiteleri kurmaya, bu komitelerin çalışma usul ve esaslarını ilgili tarafların görüşlerini alarak belirlemeye ve bu komitelerde alınan kararların uygulamaya geçirilmesi için gerekli iş ve işlemleri yapmaya yetkilidir.”

(Plan ve Bütçe Komisyonunun Kabul Ettiği
Metin)

(ğ) Ödemeler alanında toplam büyüklük veya etki alanı açısından Bankaca belirlenecek seviyeye ulaşan diğer işlem ve hizmetleri,”

“(3) Ödeme hizmetlerine, ödeme hizmetleri kapsamında tarafların hak ve yükümlülüklerine, ödeme hizmetine ilişkin sağlanacak bilgi ve koşullar ile çerçeve sözleşmeye ilişkin usul ve esaslar, Mali Suçları Araştırma Kurulunun görüşünün alınması suretiyle Bankaca çıkarılacak yönetmelikle belirlenir.

(4) Banka, ödeme hizmeti kapsamındaki belirli bir işlem türüne ilişkin olarak herhangi bir isim altında işlemin taraflarından birinin aldığı ücret, masraf, komisyon ve diğer menfaatlerin nitelikleri ile azami miktar ya da oranlarını tespit etmeye, bunları kısmen veya tamamen serbest bırakmaya yetkilidir.

(5) Banka, ikinci fıkranın (h) bendinde yer alan işlemlerin toplam büyüklük ve etki alanı açısından Bankaca belirlenecek seviyeye ulaşması durumunda, bu Kanun kapsamında ödeme hizmeti olarak değerlendirilmesine karar verebilir.

(6) Ödeme hizmeti sağlayıcılarının bu Kanuna tabi faaliyetleri nedeniyle taraf oldukları hukuki ilişkiler Banka tarafından izlenir. Banka, ödeme hizmeti sağlayıcılarının bu Kanuna tabi faaliyetleri nedeniyle taraf oldukları hukuki ilişkiler kapsamında, ödemeler alanının gelişimini olumsuz etkileyebilecek nitelikte uygulamaların bulunduğunu tespit etmesi durumunda, ödeme hizmeti sağlayıcılarının bu Kanuna tabi faaliyetleri nedeniyle taraf oldukları hukuki ilişkilerle ilgili olarak uyulması gereken usul ve esasları belirlemeye yetkilidir.

(7) Banka, bu Kanuna tabi faaliyetler kapsamında ödemeler alanının gelişimini olumsuz etkileyebilecek nitelikte durum ve uygulamaların bulunduğunu tespit etmesi durumunda, konu ile ilgili çalışma komiteleri kurmaya, bu komitelerin çalışma usul ve esaslarını ilgili tarafların görüşlerini alarak belirlemeye ve bu komitelerde alınan kararların uygulamaya geçirilmesi için gerekli iş ve işlemleri yapmaya yetkilidir.”

(Malatya Milletvekili Bülent Tüfenkci ile
74 Milletvekilinin Teklifi)

MADDE 9- 6493 sayılı Kanuna 14 üncü maddesinden sonra gelmek üzere aşağıdaki madde eklenmiştir.

“Özellik gösteren ödeme hizmetleri

MADDE 14/A- (1) 12 nci maddenin birinci fıkrasının münhasıran (g) bendinde yer alan hizmeti sunan ödeme kuruluşları için bu Kanunda öngörülen pay senetlerinin nakit karşılığı çıkarılması, tamamının nama yazılı olması ve asgari sermaye yükümlülüğü aranmaz.

(2) Banka, bir ödeme hizmeti sağlayıcısındaki verilerin 12 nci maddenin birinci fıkrasının (f) ve (g) bentlerinde yer alan faaliyetler kapsamında başka bir ödeme hizmeti sağlayıcısı ile paylaşılmasına ilişkin her türlü usul ve esası belirlemeye yetkilidir.”

MADDE 10- 6493 sayılı Kanunun 18 inci maddesinin ikinci fıkrasında yer alan “Kuruldan” ibaresi “Bankadan” şeklinde, üçüncü fıkrasının (f) bendinde yer alan “Kurumun” ibaresi “Bankanın” şeklinde, beşinci ve altıncı fıkraları aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“(5) Elektronik parayı ihraç eden kuruluşun sadece kendi mağaza ağında, sadece belirli bir mal veya hizmet grubunun satın alınmasında veya yapılan bir anlaşma sonucunda sadece belirli bir hizmet ağında kullanılabilen ön ödemeli araçlar bu Kanun kapsamı dışındadır. Banka, bu fıkra bahsi geçen ödeme araçları ile yapılan işlemlerin toplam büyüklük ve etki alanı açısından Bankaca belirlenecek seviyeye ulaşması durumunda, bu Kanun kapsamında değerlendirilmesine karar verebilir.

(6) Bu maddenin uygulanmasına, elektronik para kuruluşunun kurulmasına ilişkin istenecek bilgi ve belgelere, işleyişine, sermaye ve özkaynak yapısına, şube, temsilci veya dış hizmet sağlayıcı kullanımına, kurumsal yönetim ilkelerine, iç sistemlerine, bilgi sistemleri yönetimine ve bu Kanun kapsamına girmeyen diğer faaliyetlerine, elektronik paranın ihraç edilmesi ve geri ödenmesine ilişkin usul ve esaslar Mali Suçları Araştırma Kurulunun görüşünün alınması suretiyle Bankaca çıkarılacak yönetmelikle belirlenir.”

(Plan ve Bütçe Komisyonunun Kabul Ettiği
Metin)

MADDE 9- 6493 sayılı Kanuna 14 üncü maddesinden sonra gelmek üzere aşağıdaki madde eklenmiştir.

“Özellik gösteren ödeme hizmetleri

MADDE 14/A- (1) 12 nci maddenin birinci fıkrasının münhasıran (g) bendinde yer alan hizmeti sunan ödeme kuruluşları için bu Kanunda öngörülen pay senetlerinin nakit karşılığı çıkarılması, tamamının nama yazılı olması ve asgari sermaye yükümlülüğü aranmaz.

(2) Banka, bir ödeme hizmeti sağlayıcısındaki verilerin 12 nci maddenin birinci fıkrasının (f) ve (g) bentlerinde yer alan faaliyetler kapsamında başka bir ödeme hizmeti sağlayıcısı ile paylaşılmasına ilişkin her türlü usul ve esası belirlemeye yetkilidir.”

MADDE 10- 6493 sayılı Kanunun 18 inci maddesinin ikinci fıkrasında yer alan “Kuruldan” ibaresi “Bankadan” şeklinde, üçüncü fıkrasının (f) bendinde yer alan “Kurumun” ibaresi “Bankanın” şeklinde, beşinci ve altıncı fıkraları aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“(5) Elektronik parayı ihraç eden kuruluşun sadece kendi mağaza ağında, sadece belirli bir mal veya hizmet grubunun satın alınmasında veya yapılan bir anlaşma sonucunda sadece belirli bir hizmet ağında kullanılabilen ön ödemeli araçlar bu Kanun kapsamı dışındadır. Banka, bu fıkra bahsi geçen ödeme araçları ile yapılan işlemlerin toplam büyüklük ve etki alanı açısından Bankaca belirlenecek seviyeye ulaşması durumunda, bu Kanun kapsamında değerlendirilmesine karar verebilir.

(6) Bu maddenin uygulanmasına, elektronik para kuruluşunun kurulmasına ilişkin istenecek bilgi ve belgelere, işleyişine, sermaye ve özkaynak yapısına, şube, temsilci veya dış hizmet sağlayıcı kullanımına, kurumsal yönetim ilkelerine, iç sistemlerine, bilgi sistemleri yönetimine ve bu Kanun kapsamına girmeyen diğer faaliyetlerine, elektronik paranın ihraç edilmesi ve geri ödenmesine ilişkin usul ve esaslar Mali Suçları Araştırma Kurulunun görüşünün alınması suretiyle Bankaca çıkarılacak yönetmelikle belirlenir.”

(Malatya Milletvekili Bülent Tüfenkci ile
74 Milletvekilinin Teklifi)

MADDE 11- 6493 sayılı Kanunun 20 nci maddesinin üçüncü fıkrası aşağıdaki şekilde değiştirilmiş, altıncı fıkrasında yer alan “Kurul” ibaresi “Banka” şeklinde değiştirilmiş ve dördüncü fıkrasına aşağıdaki cümle eklenmiştir.

“(3) Elektronik para kuruluşu, elektronik para ihracı karşılığında topladığı fonları 5411 sayılı Kanunda tanımlanan bankalar nezdinde açılacak ayrı bir hesaba aktarmak zorundadır. Bu fikranın uygulanmasına ilişkin usul ve esaslar Bankaca belirlenir.”

“Elektronik para kuruluşunun, ödeme hizmetleri ile ilgili olarak yürüttüğü faaliyetlerin kredi verme faaliyeti kapsamına girip girmediği Bankaca çıkarılacak yönetmelikle belirlenir.”

MADDE 12- 6493 sayılı Kanunun 21 inci maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“MADDE 21- (1) 5411 sayılı Kanun kapsamındaki bankalar, ödeme kuruluşu ve elektronik para kuruluşu ile Posta ve Telgraf Teşkilatı Anonim Şirketinin bu Kanun kapsamındaki denetimi Banka tarafından yapılır.

(2) Banka, birinci fıkrada belirtilen kuruluşların şubesinde, temsilcisinde veya dışarıdan hizmet aldığı kuruluşlarda denetim yapmaya yetkilidir.

(3) Birinci fıkrada belirtilen kuruluşlar ve ilgili diğer gerçek ve tüzel kişiler Bankanın yerinde denetim yapmaya yetkili personeli tarafından istenecek her türlü bilgi ve belgeyi vermek, defter ve belgelerini ibraz etmek ve incelemeye hazır tutmak zorundadır.

(4) Banka, bu madde kapsamında denetlemekle sorumlu olduğu kuruluşların gerçekleştirdiği bütün işlemlere ilişkin kayıt, bilgi ve belgeyi, gerekli gördüğü durumlarda anlık ve işlem bazında olmak üzere talep edebilir. Bu madde kapsamında denetime tabi olan kuruluşlar, her türlü kayıt, bilgi ve belgeyi gizli dahi olsalar Bankaca belirlenecek usul ve esaslar çerçevesinde Bankaya tevdi etmek ve Bankanın denetimine hazır hâle getirmekle yükümlüdür.

(Plan ve Bütçe Komisyonunun Kabul Ettiği
Metin)

MADDE 11- 6493 sayılı Kanunun 20 nci maddesinin üçüncü fıkrası aşağıdaki şekilde değiştirilmiş, dördüncü fıkrasına aşağıdaki cümle eklenmiş ve altıncı fıkrasında yer alan “Kurul” ibaresi “Banka” şeklinde değiştirilmiştir.

“(3) Elektronik para kuruluşu, elektronik para ihracı karşılığında topladığı fonları 5411 sayılı Kanunda tanımlanan bankalar nezdinde açılacak ayrı bir hesaba aktarmak zorundadır. Bu fikranın uygulanmasına ilişkin usul ve esaslar Bankaca belirlenir.”

“Elektronik para kuruluşunun, ödeme hizmetleri ile ilgili olarak yürüttüğü faaliyetlerin kredi verme faaliyeti kapsamına girip girmediği Bankaca çıkarılacak yönetmelikle belirlenir.”

MADDE 12- 6493 sayılı Kanunun 21 inci maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“MADDE 21- (1) 5411 sayılı Kanun kapsamındaki bankalar, ödeme kuruluşu ve elektronik para kuruluşu ile Posta ve Telgraf Teşkilatı Anonim Şirketinin bu Kanun kapsamındaki denetimi Banka tarafından yapılır.

(2) Banka, birinci fıkrada belirtilen kuruluşların şubesinde, temsilcisinde veya dışarıdan hizmet aldığı kuruluşlarda denetim yapmaya yetkilidir.

(3) Birinci fıkrada belirtilen kuruluşlar ve ilgili diğer gerçek ve tüzel kişiler Bankanın yerinde denetim yapmaya yetkili personeli tarafından istenecek her türlü bilgi ve belgeyi vermek, defter ve belgelerini ibraz etmek ve incelemeye hazır tutmak zorundadır.

(4) Banka, bu madde kapsamında denetlemekle sorumlu olduğu kuruluşların gerçekleştirdiği bütün işlemlere ilişkin kayıt, bilgi ve belgeyi, gerekli gördüğü durumlarda anlık ve işlem bazında olmak üzere talep edebilir. Bu madde kapsamında denetime tabi olan kuruluşlar, her türlü kayıt, bilgi ve belgeyi gizli dahi olsa Bankaca belirlenecek usul ve esaslar çerçevesinde Bankaya tevdi etmek ve Bankanın denetimine hazır hâle getirmekle yükümlüdür.

(Malatya Milletvekili Bülent Tüfenkci ile
74 Milletvekilinin Teklifi)

(5) Kamu kurum ve kuruluşları, Devletin güvenliği ve temel dış yararlarına karşı ağır sonuçlar doğuracak hâller ile meslek sırrı, aile hayatının gizliliği, soruşturmanın gizliliği ve savunma hakkına ilişkin hükümler saklı kalmak kaydıyla özel kanunlardaki yasaklayıcı ve sınırlayıcı hükümler dikkate alınmaksızın gizli dahi olsa Banka tarafından bu Kanun kapsamında verilen görevler ile sınırlı olmak üzere istenecek her türlü bilgi ve belgeyi uygun süre ve ortamda, sürekli veya münferit olarak vermek zorundadır.

(6) Ödeme ve elektronik para kuruluşları, bağımsız denetime tabidirler. Ödeme ve elektronik para kuruluşlarının finansal açıdan bağımsız denetimi 26/9/2011 tarihli ve 660 sayılı Kamu Gözetimi, Muhasebe ve Denetim Standartları Kurumunun Teşkilat ve Görevleri Hakkında Kanun Hükmünde Kararname çerçevesinde yapılır. Ödeme ve elektronik para kuruluşlarının bağımsız denetim kuruluşlarıncı gerçekleştirilecek bilgi sistemleri denetimi ise Bankaca belirlenen usul ve esaslar çerçevesinde yerine getirilir.

(7) Banka, ihtiyaç duyması halinde. Kamu Gözetimi, Muhasebe ve Denetim Standartları Kurumu tarafından yetkilendirilmiş bağımsız denetim kuruluşlarından bu Kanun uyarınca bağımsız denetim faaliyetinde bulunacaklar için ilave şartlar belirlemeye ve bu şartları haiz bağımsız denetim kuruluşlarına ilişkin listeyi kamuoyuna açıklamaya yetkilidir. Banka, bu Kanun uyarınca bağımsız denetim faaliyetinde bulunacaklar için ilave şartlar belirlemesi durumunda, listede yer alan bağımsız denetim kuruluşlarının bu Kanun kapsamındaki bağımsız denetim faaliyetlerine ilişkin yapacağı kalite kontrol ve denetim çalışmaları neticesinde standart ve mevzuata aykırılıkları tespit edilenleri listeden çıkarmaya yetkilidir. Banka, yapacağı kalite kontrol ve denetim çalışmalarının sonuçlarını Kamu Gözetimi, Muhasebe ve Denetim Standartları Kurumuna bildirir. Bu madde

(Plan ve Bütçe Komisyonunun Kabul Ettiği
Metin)

(5) Kamu kurum ve kuruluşları, Devletin güvenliği ve temel dış yararlarına karşı ağır sonuçlar doğuracak hâller ile meslek sırrı, aile hayatının gizliliği, soruşturmanın gizliliği ve savunma hakkına ilişkin hükümler saklı kalmak kaydıyla özel kanunlardaki yasaklayıcı ve sınırlayıcı hükümler dikkate alınmaksızın gizli dahi olsa Banka tarafından bu Kanun kapsamında verilen görevler ile sınırlı olmak üzere istenecek her türlü bilgi ve belgeyi uygun süre ve ortamda, sürekli veya münferit olarak vermek zorundadır.

(6) Ödeme ve elektronik para kuruluşları, bağımsız denetime tabidirler. Ödeme ve elektronik para kuruluşlarının finansal açıdan bağımsız denetimi 26/9/2011 tarihli ve 660 sayılı Kamu Gözetimi, Muhasebe ve Denetim Standartları Kurumunun Teşkilat ve Görevleri Hakkında Kanun Hükmünde Kararname çerçevesinde yapılır. Ödeme ve elektronik para kuruluşlarının bağımsız denetim kuruluşlarıncı gerçekleştirilecek bilgi sistemleri denetimi ise Bankaca belirlenen usul ve esaslar çerçevesinde yerine getirilir.

(7) Banka, ihtiyaç duyması hâlinde, Kamu Gözetimi, Muhasebe ve Denetim Standartları Kurumu tarafından yetkilendirilmiş bağımsız denetim kuruluşlarından bu Kanun uyarınca bağımsız denetim faaliyetinde bulunacaklar için ilave şartlar belirlemeye ve bu şartları haiz bağımsız denetim kuruluşlarına ilişkin listeyi kamuoyuna açıklamaya yetkilidir. Banka, bu Kanun uyarınca bağımsız denetim faaliyetinde bulunacaklar için ilave şartlar belirlemesi durumunda, listede yer alan bağımsız denetim kuruluşlarının bu Kanun kapsamındaki bağımsız denetim faaliyetlerine ilişkin yapacağı kalite kontrol ve denetim çalışmaları neticesinde standartlara ve mevzuata aykırılıkları tespit edilenleri listeden çıkarmaya yetkilidir. Banka, yapacağı kalite kontrol ve denetim çalışmalarının sonuçlarını Kamu Gözetimi, Muhasebe ve Denetim Standartları Kurumuna bildirir. Bu madde

(Malatya Milletvekili Bülent Tüfenkci ile
74 Milletvekilinin Teklifi)

kapsamında bağımsız denetim kuruluşlarının gerçekleştirilecek denetim çalışmalarına ilişkin diğer usul ve esaslar, Bankaca belirlenir.

(8) Banka, ödeme kuruluşu ve elektronik para kuruluşu ile ilgili olarak tespit edilen hususlarda gerekli tedbirlerin alınmasını istemeye, tedbirlerin alınması için altı ayı geçmemek üzere makul süre tanımaya, bu süre içinde gerekli tedbirler alınmaya kadar ödeme kuruluşunun ve elektronik para kuruluşunun faaliyet iznini geçici olarak durdurmaya ve ilgili tedbirlerin belirlenen süre içinde alınmaması hâlinde faaliyet iznini iptal etmeye yetkilidir.

(9) Birinci fıkrada belirtilen kuruluşların denetimine ilişkin diğer usul ve esaslar Bankaca çıkarılacak yönetmelikle belirlenir.

(10) Banka, gerekli gördüğü durumlarda 5411 sayılı Kanun kapsamındaki bankaların bilgi sistemlerinin bu Kanun kapsamındaki faaliyetleri ile ilgili olarak bağımsız denetim kuruluşlarının denetlenmesini isteyebilir.

(11) Banka, 5411 sayılı Kanun kapsamındaki bankalar ve Posta ve Telgraf Teşkilatı Anonim Şirketi ile ilgili olarak tespit edilen hususlarda gerekli tedbirlerin alınmasını istemeye, tedbirlerin alınması için altı ayı geçmemek üzere makul süre tanımaya, bu süre içinde gerekli tedbirler alınmaya kadar ilgili kuruluşun ödeme hizmeti sunma veya elektronik para ihraç etme faaliyetini geçici olarak durdurmaya ve ilgili tedbirlerin belirlenen süre içinde alınmaması hâlinde söz konusu faaliyetleri süresiz durdurmaya yetkilidir.

(12) Banka tarafından 5411 sayılı Kanun kapsamındaki bankalara ilişkin bu Kanun kapsamında uygulanacak tedbirler ve tedbir alınmasını gerektiren hususlar Kurum ile paylaşılır.”

MADDE 13- 6493 sayılı Kanununun 26 ncı maddesinin birinci ve ikinci fıkraları aşağıdaki şekilde ve üçüncü fıkrasında yer alan “sistem işleticileri için Bankaca; ödeme ve elektronik para kuruluşları için Kurulca” ibaresi “Bankaca” şeklinde değiştirilmiştir.

(Plan ve Bütçe Komisyonunun Kabul Ettiği
Metin)

kapsamında bağımsız denetim kuruluşlarının gerçekleştirilecek denetim çalışmalarına ilişkin diğer usul ve esaslar, Bankaca belirlenir.

(8) Banka, ödeme kuruluşu ve elektronik para kuruluşu ile ilgili olarak tespit edilen hususlarda gerekli tedbirlerin alınmasını istemeye, tedbirlerin alınması için altı ayı geçmemek üzere makul süre tanımaya, bu süre içinde gerekli tedbirler alınmaya kadar ödeme kuruluşunun ve elektronik para kuruluşunun faaliyet iznini geçici olarak durdurmaya ve ilgili tedbirlerin belirlenen süre içinde alınmaması hâlinde faaliyet iznini iptal etmeye yetkilidir.

(9) Birinci fıkrada belirtilen kuruluşların denetimine ilişkin diğer usul ve esaslar Bankaca çıkarılacak yönetmelikle belirlenir.

(10) Banka, gerekli gördüğü durumlarda 5411 sayılı Kanun kapsamındaki bankaların bilgi sistemlerinin bu Kanun kapsamındaki faaliyetleri ile ilgili olarak bağımsız denetim kuruluşlarının denetlenmesini isteyebilir.

(11) Banka, 5411 sayılı Kanun kapsamındaki bankalar ve Posta ve Telgraf Teşkilatı Anonim Şirketi ile ilgili olarak tespit edilen hususlarda gerekli tedbirlerin alınmasını istemeye, tedbirlerin alınması için altı ayı geçmemek üzere makul süre tanımaya, bu süre içinde gerekli tedbirler alınmaya kadar ilgili kuruluşun ödeme hizmeti sunma veya elektronik para ihraç etme faaliyetini geçici olarak durdurmaya ve ilgili tedbirlerin belirlenen süre içinde alınmaması hâlinde söz konusu faaliyetleri süresiz durdurmaya yetkilidir.

(12) Banka tarafından 5411 sayılı Kanun kapsamındaki bankalara ilişkin bu Kanun kapsamında uygulanacak tedbirler ve tedbir alınmasını gerektiren hususlar Kurum ile paylaşılır.”

MADDE 13- 6493 sayılı Kanununun 26 ncı maddesinin birinci ve ikinci fıkraları aşağıdaki şekilde ve üçüncü fıkrasında yer alan “sistem işleticileri için Bankaca; ödeme ve elektronik para kuruluşları için Kurulca” ibaresi “Bankaca” şeklinde değiştirilmiştir.

(Malatya Milletvekili Bülent Tüfenkci ile
74 Milletvekilinin Teklifi)

“(1) Bu Kanunun ödeme ve elektronik para kuruluşları ile ilgili hükümlerinin uygulanmasına ilişkin konularda ve 5411 sayılı Kanun kapsamındaki bankaların bu Kanuna tabi faaliyetlerine ilişkin olarak Banka ve Kurum karşılıklı mütalaa veya bilgi teatisinde bulunur.

(2) Kurum, Bankanın talebi üzerine veri tabanlarında yer alan bilgileri bu Kanunda belirtilen görevleri yerine getirmesi amacıyla gizlilik hükümleri çerçevesinde Bankayla paylaşır.”

MADDE 14- 6493 sayılı Kanunun 27 nci maddesinin birinci fıkrasının birinci ve ikinci cümleleri aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“Bu Kanunda ve bu Kanuna dayanılarak çıkarılacak düzenlemelerde ve alınan kararlarda yer alan ve bu Bölümde ayrı bir cezai yaptırım öngörülme- yen hususlara aykırı davranan ve sistem işleticisi veya ödeme hizmeti sağlayıcısı olarak faaliyet gösteren tüzel kişiler hakkında Banka Yönetim Komitesince kırk bin Türk Lirasından dokuz yüz bin Türk Lirasına kadar idari para cezası verilir. Ancak, bu suretle menfaat temin edilmiş ya da zarara sebebiyet verilmiş olunması hâlinde verilecek idari para cezasının miktarı bu menfaatin ya da sebep olunan zararın iki katından az olamaz.”

MADDE 15- 6493 sayılı Kanuna aşağıdaki ek madde eklenmiştir.

“Türkiye Ödeme ve Elektronik Para Kuruluşları Birliği

EK MADDE 1- (1) Ödeme kuruluşları ve elektronik para kuruluşları, tüzel kişiliği haiz ve kamu kurumu niteliğinde meslek kuruluşu olan Türkiye Ödeme ve Elektronik Para Kuruluşları Birliğine, faaliyet izni aldıkları tarihten itibaren bir ay içinde üye olmak için başvurmak zorundadırlar.

(Plan ve Bütçe Komisyonunun Kabul Ettiği
Metin)

“(1) Bu Kanunun ödeme ve elektronik para kuruluşları ile ilgili hükümlerinin uygulanmasına ilişkin konularda ve 5411 sayılı Kanun kapsamındaki bankaların bu Kanuna tabi faaliyetlerine ilişkin olarak Banka ve Kurum karşılıklı mütalaa veya bilgi teatisinde bulunur.

(2) Kurum, Bankanın talebi üzerine veri tabanlarında yer alan bilgileri bu Kanunda belirtilen görevleri yerine getirmesi amacıyla gizlilik hükümleri çerçevesinde Bankayla paylaşır.”

MADDE 14- 6493 sayılı Kanunun 27 nci maddesinin birinci fıkrasının birinci ve ikinci cümleleri aşağıdaki şekilde değiştirilmiş ve maddeye aşağıdaki fıkra eklenmiştir.

“Bu Kanunda ve bu Kanuna dayanılarak çıkarılacak düzenlemelerde ve alınan kararlarda yer alan ve bu Bölümde ayrı bir cezai yaptırım öngörülme- yen hususlara aykırı davranan ve sistem işleticisi veya ödeme hizmeti sağlayıcısı olarak faaliyet gösteren tüzel kişiler hakkında Banka Yönetim Komitesince kırk bin Türk lirasından dokuz yüz bin Türk lirasına kadar idari para cezası verilir. Ancak, bu suretle menfaat temin edilmiş ya da zarara sebebiyet verilmiş olunması hâlinde verilecek idari para cezasının miktarı bu menfaatin ya da sebep olunan zararın iki katından az olamaz.”

“(5) Bu madde uyarınca verilecek idari para cezalarına karşı yetkili idare mahkemesinde dava açılabilir.”

MADDE 15- 6493 sayılı Kanuna aşağıdaki ek madde eklenmiştir.

“Türkiye Ödeme ve Elektronik Para Kuruluşları Birliği

EK MADDE 1- (1) Ödeme kuruluşları ve elektronik para kuruluşları, tüzel kişiliği haiz ve kamu kurumu niteliğinde meslek kuruluşu olan Türkiye Ödeme ve Elektronik Para Kuruluşları Birliğine, faaliyet izni aldıkları tarihten itibaren bir ay içinde üye olmak için başvurmak zorundadırlar.

(Malatya Milletvekili Bülent Tüfenkci ile
74 Milletvekilinin Teklifi)

(2) Birlik;

a) Mesleğin gelişmesini sağlamak amacıyla eğitim, tanıtım ve araştırma faaliyetlerinde bulunmak,

b) Meslek ilkelerini belirlemek suretiyle üyelerin mesleğin gerektirdiği disiplin ve birlik içinde ekonominin ihtiyaçlarına uygun olarak çalışmalarını sağlamak,

c) Üye kuruluş mensuplarının uyacakları meslek ilkeleri ve standartlarını belirlemek,

ç) İlgili mevzuat uyarınca alınan kararlar ile Bankaca alınması istenilen tedbirleri üyelerine duyurmak,

d) Üyeleri arasında haksız rekabeti önlemek amacıyla gerekli her türlü tedbiri almak ve uygulamak,

e) Üyelerin ilan ve reklamlarında uyacakları esas ve şartları tür, şekil, nitelik ve miktarı itibarıyla tespit etmek.

f) Üyelerinin ortak menfaatlerini ilgilendiren konularda yönetim kurulu kararına istinaden dava açmak,

g) Üyeleri arasında ortak projelere ilişkin iş birliğini temin etmek,

ğ) 7/11/2013 tarihli ve 6502 sayılı Tüketicinin Korunması Hakkında Kanun hükümleri ve diğer kanunlarla tanınmış müracaat hakları saklı kalmak kaydıyla üyeler ve bireysel müşterileri arasındaki ihtilafların değerlendirilmesi ve çözüme kavuşturulmasını temin etmek üzere hazırlayacakları ve Bankaca onaylanan usul ve esaslar dâhilinde hakem heyeti oluşturmak,

h) Bu Kanunda sayılan diğer görevleri yerine getirmek,

ile görevli ve yetkilidir.

(3) Birlik organ seçimleri bu Kanunda öngörülen esaslar çerçevesinde gizli oyla ve yargı gözetimi altında gerçekleştirilir. Seçim yapılacak genel kurul toplantısından en az on beş gün önce seçimlere katılacak üyeleri ve temsilcilerini belirleyen liste, toplantının gündemini, yerini, gününü, saatini ve çoğunluk olmadığı takdirde

(Plan ve Bütçe Komisyonunun Kabul Ettiği
Metin)

(2) Birlik;

a) Mesleğin gelişmesini sağlamak amacıyla eğitim, tanıtım ve araştırma faaliyetlerinde bulunmak,

b) Meslek ilkelerini belirlemek suretiyle üyelerin mesleğin gerektirdiği disiplin ve birlik içinde ekonominin ihtiyaçlarına uygun olarak çalışmalarını sağlamak,

c) Üye kuruluş mensuplarının uyacakları meslek ilkeleri ve standartlarını belirlemek,

ç) İlgili mevzuat uyarınca alınan kararlar ile Bankaca alınması istenilen tedbirleri üyelerine duyurmak,

d) Üyeleri arasında haksız rekabeti önlemek amacıyla gerekli her türlü tedbiri almak ve uygulamak,

e) Üyelerin ilan ve reklamlarında uyacakları esas ve şartları tür, şekil, nitelik ve miktarı itibarıyla tespit etmek,

f) Üyelerinin ortak menfaatlerini ilgilendiren konularda yönetim kurulu kararına istinaden dava açmak,

g) Üyeleri arasında ortak projelere ilişkin iş birliğini temin etmek,

ğ) 7/11/2013 tarihli ve 6502 sayılı Tüketicinin Korunması Hakkında Kanun hükümleri ve diğer kanunlarla tanınmış müracaat hakları saklı kalmak kaydıyla üyeler ve bireysel müşterileri arasındaki ihtilafların değerlendirilmesi ve çözüme kavuşturulmasını temin etmek üzere hazırlayacakları ve Bankaca onaylanan usul ve esaslar dâhilinde hakem heyeti oluşturmak,

h) Bu Kanunda sayılan diğer görevleri yerine getirmek,

ile görevli ve yetkilidir.

(3) Birlik organ seçimleri bu Kanunda öngörülen esaslar çerçevesinde gizli oyla ve yargı gözetimi altında gerçekleştirilir. Seçim yapılacak genel kurul toplantısından en az on beş gün önce seçimlere katılacak üyeleri ve temsilcilerini belirleyen liste, toplantının gündemini, yerini, gününü, saatini ve çoğunluk olmadığı takdirde yapılacak ikinci toplantıya ilişkin hususları belirten bir yazı ile birlikte üç nüsha olarak

(Malatya Milletvekili Bülent Tüfenkci ile
74 Milletvekilinin Teklifi)

yapılacak ikinci toplantıya ilişkin hususları belirten bir yazı ile birlikte üç nüsha olarak Yüksek Seçim Kurulunca belirlenecek seçim kurulu başkanı hâkime tevdi edilir. Hâkim gerekli incelemeyi yaparak listeyi ve diğer hususları onaylar, bir sandık kurulu başkanı ve iki sandık kurulu üyesi ile bunlar için birer yedek üye atar. Oy verme işlemi gizli oy, açık sayım ilkelerine göre yapılır. Seçim süresinin sonunda seçim sonuçları tutanakla tespit edilip seçim sandık kurulu başkanı ve üyeleri tarafından imzalanır. Tutanağın düzenlenmesinden itibaren iki gün içinde seçimlere yapılacak her türlü itiraz hâkim tarafından aynı gün incelenir ve kesin olarak karara bağlanır.

(4) Birliğin organları, gelirleri, giderleri, çalışma esasları ve faaliyetlerinin kapsamı, üyeliğe kabul, üyelikten geçici ve sürekli çıkarma esasları, statüyle düzenlenir. Bu statü, sektör temsilcilerinin görüşleri alınarak Bankanın yapacağı öneri üzerine Cumhurbaşkanı kararı ile yürürlüğe konulur. Üyeler, Birliğin statüsüne ve Birlik tarafından alınacak karar ve tedbirlere uymak zorundadır. Birlik giderleri, statü gereğince tespit olunan oy sayısına göre üyelere dağıtılır. Üyeler, kendilerine düşen masraf paylarını statüde belirtilen süre içinde yatırmak zorundadır. Masraf iştirak payları belirlenen süre içinde ödenmediği takdirde Birlik tarafından icra yoluyla tahsil olunur. Masraf iştirak paylarının ödenmesine dair kararlar 9/6/1932 tarihli ve 2004 sayılı İcra ve İflas Kanununun 68 inci maddesinde yazılı resmî belge niteliğindedir.

(5) Birlik, aldığı genel ya da özel nitelikteki karar ve tedbirlere zamanında ve tam olarak uymayan üyelerine bin Türk Lirasından on bin Türk Lirasına kadar idari para cezası verir.”

(Plan ve Bütçe Komisyonunun Kabul Ettiği
Metin)

Yüksek Seçim Kurulunca belirlenecek seçim kurulu başkanı hâkime tevdi edilir. Hâkim gerekli incelemeyi yaparak listeyi ve diğer hususları onaylar, bir sandık kurulu başkanı ve iki sandık kurulu üyesi ile bunlar için birer yedek üye atar. Oy verme işlemi gizli oy, açık sayım ilkelerine göre yapılır. Seçim süresinin sonunda seçim sonuçları tutanakla tespit edilip seçim sandık kurulu başkanı ve üyeleri tarafından imzalanır. Tutanağın düzenlenmesinden itibaren iki gün içinde seçimlere yapılacak her türlü itiraz hâkim tarafından aynı gün incelenir ve kesin olarak karara bağlanır.

(4) Birliğin organları, gelirleri, giderleri, çalışma esasları ve faaliyetlerinin kapsamı, üyeliğe kabul, üyelikten geçici ve sürekli çıkarma esasları, statüyle düzenlenir. Bu statü, sektör temsilcilerinin görüşleri alınarak Bankanın yapacağı öneri üzerine Cumhurbaşkanı kararı ile yürürlüğe konulur. Üyeler, Birliğin statüsüne ve Birlik tarafından alınacak karar ve tedbirlere uymak zorundadır. Birlik giderleri, statü gereğince tespit olunan oy sayısına göre üyelere dağıtılır. Üyeler, kendilerine düşen masraf paylarını statüde belirtilen süre içinde yatırmak zorundadır. Masraf iştirak payları belirlenen süre içinde ödenmediği takdirde Birlik tarafından icra yoluyla tahsil olunur. Masraf iştirak paylarının ödenmesine dair kararlar 9/6/1932 tarihli ve 2004 sayılı İcra ve İflas Kanununun 68 inci maddesinde yazılı resmî belge niteliğindedir.

(5) Birlik, aldığı genel ya da özel nitelikteki karar ve tedbirlere zamanında ve tam olarak uymayan üyelerine bin Türk lirasından on bin Türk lirasına kadar idari para cezası verir.”

(Malatya Milletvekili Bülent Tüfenkci ile
74 Milletvekilinin Teklifi)

MADDE 16- 6493 sayılı Kanuna aşağıdaki geçici madde eklenmiştir.

“Yürürlükteki düzenlemelere ilişkin geçiş hükümleri

GEÇİCİ MADDE 3- (1) Bankaca bu maddeyi ihdas eden Kanunla yapılan değişikliklere uygun düzenlemeler yapılıncaya kadar bu maddenin yürürlüğe girdiği tarihten önce çıkarılmış Kurum düzenlemeleri ile Kurul kararları uygulanmaya devam olunur.

(2) Bu maddenin yürürlüğe girdiği tarihten önce bu Kanun gereğince çıkarılmış Kurum düzenlemelerinde Kurum ile Kurula yapılan atıflar Bankaya yapılmış sayılır.

(3) Bu maddenin yürürlüğe girdiği tarih itibarıyla bu Kanunun 12 nci maddesinin birinci fıkrasının (f) ve (g) bentlerinde belirtilen ödeme hizmetlerini sunmakta olup bu Kanun kapsamında ihdas edilen ödeme kuruluşu kategorisine dâhil edilebilecek olan kuruluşlar, bu Kanun kapsamında Bankaca çıkarılacak ilgili yönetmeliklerin yayımı tarihinden başlayarak bir yıl içinde Bankaya başvurarak gerekli izinleri almak zorundadır.

(4) Bu maddenin yürürlüğe girdiği tarihten önce faaliyette bulunan ödeme kuruluşları ile elektronik para kuruluşları Birliğin faaliyete geçtiği tarihi izleyen bir ay içinde Birliğe üye olmak zorundadır.

(5) Bu maddeyi ihdas eden Kanunla yapılan değişikliklere uygun yönetmelikler bu maddenin yürürlüğe girdiği tarihten itibaren bir yıl içinde hazırlanarak yürürlüğe konulur.”

MADDE 17- 6493 sayılı Kanunun;

a)14 üncü maddesinin birinci fıkrasında yer alan “Kuruldan” ibaresi “Bankadan” şeklinde, ikinci fıkrasının (f) bendinde yer alan “Kurumun” ibaresi “Bankanın” şeklinde, dördüncü fıkrasında yer alan “Kurumca” ibaresi “Bankaca” şeklinde, beşinci fıkrasında yer alan “Kurul” ibaresi “Banka” şeklinde, altıncı fıkrasında yer atan “Mali Suçları Araştırma Kurulu ve Bankanın görüşünün

(Plan ve Bütçe Komisyonunun Kabul Ettiği
Metin)

MADDE 16- 6493 sayılı Kanuna aşağıdaki geçici madde eklenmiştir.

“Yürürlükteki düzenlemelere ilişkin geçiş hükümleri

GEÇİCİ MADDE 3- (1) Bankaca bu maddeyi ihdas eden Kanunla yapılan değişikliklere uygun düzenlemeler yapılıncaya kadar bu maddenin yürürlüğe girdiği tarihten önce çıkarılmış Kurum düzenlemeleri ile Kurul kararları uygulanmaya devam olunur.

(2) Bu maddenin yürürlüğe girdiği tarihten önce bu Kanun gereğince çıkarılmış Kurum düzenlemelerinde Kurum ile Kurula yapılan atıflar Bankaya yapılmış sayılır.

(3) Bu maddenin yürürlüğe girdiği tarih itibarıyla bu Kanunun 12 nci maddesinin birinci fıkrasının (f) ve (g) bentlerinde belirtilen ödeme hizmetlerini sunmakta olup bu Kanun kapsamında ihdas edilen ödeme kuruluşu kategorisine dâhil edilebilecek olan kuruluşlar, bu Kanun kapsamında Bankaca çıkarılacak ilgili yönetmeliklerin yayımı tarihinden başlayarak bir yıl içinde Bankaya başvurarak gerekli izinleri almak zorundadır.

(4) Bu maddenin yürürlüğe girdiği tarihten önce faaliyette bulunan ödeme kuruluşları ile elektronik para kuruluşları Birliğin faaliyete geçtiği tarihi izleyen bir ay içinde Birliğe üye olmak zorundadır.

(5) Bu maddeyi ihdas eden Kanunla yapılan değişikliklere uygun yönetmelikler bu maddenin yürürlüğe girdiği tarihten itibaren bir yıl içinde hazırlanarak yürürlüğe konulur.”

MADDE 17- 6493 sayılı Kanunun;

a)14 üncü maddesinin birinci fıkrasında yer alan “Kuruldan” ibaresi “Bankadan” şeklinde, ikinci fıkrasının (f) bendinde yer alan “Kurumun” ibaresi “Bankanın” şeklinde, dördüncü fıkrasında yer alan “Kurumca” ibaresi “Bankaca” şeklinde, beşinci fıkrasında yer alan “Kurul” ibaresi “Banka” şeklinde, altıncı fıkrasında yer alan “Mali Suçları Araştırma Kurulu ve Bankanın görüşünün

(Malatya Milletvekili Bülent Tüfenkci ile
74 Milletvekilinin Teklifi)

alınması suretiyle Kurumca” ibaresi “Mali Suçları Araştırma Kurulunun görüşünün alınması suretiyle Bankaca” şeklinde değiştirilmiştir.

b) 15 inci maddesinin birinci fıkrasında yer alan “Kurulca” ibaresi “Bankaca” şeklinde, birinci, üçüncü ve dördüncü fıkralarında yer alan “Kurul” ibareleri “Banka” şeklinde, üçüncü fıkrasında yer alan “Kurumun” ibaresi “Bankanın” şeklinde, dördüncü ve beşinci fıkralarında yer alan “Kuruma” ibareleri “Bankaya” şeklinde değiştirilmiş; ikinci fıkrası yürürlükten kaldırılmıştır.

c) 16 ncı maddesinin birinci fıkrasında yer alan “Kurul” ibareleri “Banka” şeklinde, fıkranın (b) bendinde yer alan “Kuruma” ibaresi “Bankaya” şeklinde, ikinci ve üçüncü fıkralarında yer alan “Kurum” ibareleri “Banka” şeklinde değiştirilmiş; maddenin birinci fıkrasında yer alan “en az beş üyesinin aynı yöndeki oyuyla alınan kararla” ibaresi ve ikinci fıkrasında yer alan “ve Bankaya” ibaresi madde metninden çıkarılmıştır.

ç) 17 nci maddesinin ikinci fıkrasında yer alan “Kuruma” ibaresi “Bankaya” şeklinde, “Kurum” ibaresi “Banka” şeklinde değiştirilmiş ve “Bankaya bildirir ve” ibaresi madde metninden çıkarılmıştır.

d) 22 nci maddesinin birinci fıkrasında yer alan “Kurumca” ibaresi “Bankaca” şeklinde ve ikinci fıkrasında yer alan “Kurul” ibaresi “Banka” şeklinde değiştirilmiştir.

e) 23 üncü maddesinin birinci fıkrasının üçüncü cümlesinde yer alan “Kurulca” ibaresi “Bankaca” şeklinde; üçüncü fıkrasında yer alan “İlgili otorite” ibaresi “Banka” şeklinde ve “sistem işleticisi Bankayı; ödeme kuruluşu ve elektronik para kuruluşu ise Kurumu” ibaresi “sistem işleticisi, ödeme kuruluşu ve elektronik para kuruluşu Bankayı” şeklinde değiştirilmiştir.

f) 24 üncü maddesinin dördüncü fıkrasında yer alan “Kurulca” ve “Kurumca” ibareleri “Bankaca” şeklinde ve “Kurul” ibaresi “Banka” şeklinde değiştirilmiştir.

(Plan ve Bütçe Komisyonunun Kabul Ettiği
Metin)

alınması suretiyle Kurumca” ibaresi “Mali Suçları Araştırma Kurulunun görüşünün alınması suretiyle Bankaca” şeklinde değiştirilmiştir.

b) 15 inci maddesinin birinci fıkrasında yer alan “Kurulca” ibaresi “Bankaca” şeklinde, birinci, üçüncü ve dördüncü fıkralarında yer alan “Kurul” ibareleri “Banka” şeklinde, üçüncü fıkrasında yer alan “Kurumun” ibaresi “Bankanın” şeklinde, dördüncü ve beşinci fıkralarında yer alan “Kuruma” ibareleri “Bankaya” şeklinde değiştirilmiş; ikinci fıkrası yürürlükten kaldırılmıştır.

c) 16 ncı maddesinin birinci fıkrasında yer alan “Kurul” ibareleri “Banka” şeklinde, fıkranın (b) bendinde yer alan “Kuruma” ibaresi “Bankaya” şeklinde, ikinci ve üçüncü fıkralarında yer alan “Kurum” ibareleri “Banka” şeklinde değiştirilmiş; maddenin birinci fıkrasında yer alan “en az beş üyesinin aynı yöndeki oyuyla alınan kararla” ibaresi ve ikinci fıkrasında yer alan “ve Bankaya” ibaresi madde metninden çıkarılmıştır.

ç) 17 nci maddesinin ikinci fıkrasında yer alan “Kuruma” ibaresi “Bankaya” şeklinde, “Kurum” ibaresi “Banka” şeklinde değiştirilmiş ve “Bankaya bildirir ve” ibaresi madde metninden çıkarılmıştır.

d) 22 nci maddesinin birinci fıkrasında yer alan “Kurumca” ibaresi “Bankaca” şeklinde ve ikinci fıkrasında yer alan “Kurul” ibaresi “Banka” şeklinde değiştirilmiştir.

e) 23 üncü maddesinin birinci fıkrasının üçüncü cümlesinde yer alan “Kurulca” ibaresi “Bankaca” şeklinde; üçüncü fıkrasında yer alan “İlgili otorite” ibaresi “Banka” şeklinde ve “sistem işleticisi Bankayı; ödeme kuruluşu ve elektronik para kuruluşu ise Kurumu” ibaresi “sistem işleticisi, ödeme kuruluşu ve elektronik para kuruluşu Bankayı” şeklinde değiştirilmiştir.

f) 24 üncü maddesinin dördüncü fıkrasında yer alan “Kurulca” ve “Kurumca” ibareleri “Bankaca” şeklinde ve “Kurul” ibaresi “Banka” şeklinde değiştirilmiştir.

(Malatya Milletvekili Bülent Tüfenkci ile
74 Milletvekilinin Teklifi)

g) 25 inci maddesinin birinci, ikinci ve üçüncü fıkralarında yer alan “Kurulun” ibaresi “Bankanın” şeklinde, altıncı fıkrasında yer alan “Kurumca” ibaresi “Bankaca” şeklinde değiştirilmiştir; birinci ve ikinci fıkralarında yer alan “sistem işleticisi için Bankanın; ödeme kuruluşu ve elektronik para kuruluşu için ise” ibareleri, üçüncü fıkrasında yer alan “sistem işleticileri için Bankanın; ödeme kuruluşu ve elektronik para kuruluşu için” ibaresi ve altıncı fıkrasında yer alan “sistem işleticileri için Bankaca; ödeme ve elektronik para kuruluşları için” ibaresi madde metninden çıkarılmıştır.

ğ) 29 uncu maddesinin birinci ve ikinci fıkralarında yer alan “ve Kurum” ibareleri madde metninden çıkarılmıştır.

h) 37 nci maddesinin birinci fıkrasında yer alan “Kurum” ibaresi “Banka” şeklinde değiştirilmiş ve “sistem işleticileri ile ilgili olarak Banka; ödeme ve elektronik para kuruluşları ile ilgili olarak ise” ibaresi madde metninden çıkarılmıştır.

MADDE 18- Bu Kanunun 15 inci maddesi yayımı tarihinden altı ay sonra, diğer maddeleri 1/1/2020 tarihinde yürürlüğe girer.

MADDE 19- Bu Kanun hükümlerini Cumhurbaşkanı yürütür.

(Plan ve Bütçe Komisyonunun Kabul Ettiği
Metin)

g) 25 inci maddesinin birinci, ikinci ve üçüncü fıkralarında yer alan “Kurulun” ibareleri “Bankanın” şeklinde, altıncı fıkrasında yer alan “Kurumca” ibaresi “Bankaca” şeklinde değiştirilmiştir; birinci ve ikinci fıkralarında yer alan “sistem işleticisi için Bankanın; ödeme kuruluşu ve elektronik para kuruluşu için ise” ibareleri, üçüncü fıkrasında yer alan “sistem işleticileri için Bankanın; ödeme ve elektronik para kuruluşları için” ibaresi ve altıncı fıkrasında yer alan “sistem işleticileri için Bankaca; ödeme ve elektronik para kuruluşları için” ibaresi madde metninden çıkarılmıştır.

ğ) 29 uncu maddesinin birinci ve ikinci fıkralarında yer alan “ve Kurum” ibareleri madde metninden çıkarılmıştır.

h) 37 nci maddesinin birinci fıkrasında yer alan “Kurum” ibaresi “Banka” şeklinde değiştirilmiş ve “sistem işleticileri ile ilgili olarak Banka; ödeme ve elektronik para kuruluşları ile ilgili olarak ise” ibaresi madde metninden çıkarılmıştır.

MADDE 18- Bu Kanunun 15 inci maddesi yayımı tarihinden altı ay sonra, diğer maddeleri 1/1/2020 tarihinde yürürlüğe girer.

MADDE 19- Bu Kanun hükümlerini Cumhurbaşkanı yürütür.

